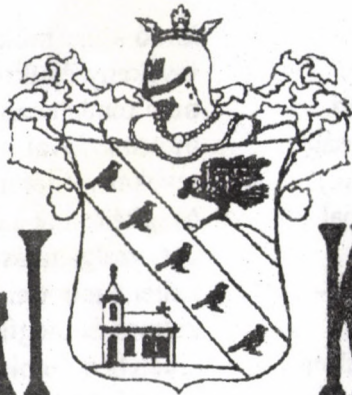

PALOTAI KRÓNIKA

A Kelemen László Művelődési Ház Tájékoztató Kiadványa

I. ÉVFOLYAM 1994. szeptember

Ára: 30 Ft

KÖSZÖNTŐ!

Csanádpalota Nagyközség Önkormányzata nevében sok szeretettel köszöntöm az olvasókat.

A Kelemen László Művelődési Ház szerkesztésében megújult formában, bővített tartalommal, a község olvasói a mai naptól kezdve rendszeresen kézhez kaphatják saját újságjukat, amely megpróbálja a lakosságot a legfrissebb információkkal ellátni.

Megújult társadalmunkban a lakosság önkormányzatát komolyan kell venni. Lehetőséget kaptak a települések arra, hogy a legnagyobb önállósággal döntsenek saját környezetük legfontosabb dolgairól. A képviselőtestületet, először 50 év óta, szabadon választotta a nép. Jogos az a kívánság, hogy értesüljön minden választó az önkormányzati határozatokról, rendeletekről, a legfontosabb döntésekről, amelyek a lakosság széles tömegeit érintik. Jóllehet valamennyi testületi ülés nyilvános, nagyon kevés érdeklődő vesz részt azokon. Gyengül az érdeklődés a lakossági fórumok, közmeghallgatások, falugyűlések iránt is.

Ez a szerény újság megkísérli pótolni az információhiányt. A mai naptól kezdve rendszeresen szolgálunk közérdekű tájékoztatásokkal. Közzöljük a lakosságot érintő valamennyi képviselőtestületi döntés tartalmát közérthető nyelvezettel. Természetesen informáljuk Önöket a polgármesteri hivatal ügyintézésével kapcsolatos tudnivalókról is.

Szándéka a szerkesztő bizottságnak egyéb, Csanádpalota életével kapcsolatos cikkek közzlése is. Módot ad a lakosságnak saját véleményét kifejezni a lap hasábjain. Természetesen a személyeskedő intrikákat nem tudja felvállalni ez az újság. Arra alkalmasabbak a megyei hírlapok.

A kezdeti nehézségek reméljük hamarosan elmúlnak, lapunk helyet ad az irodalmi próbalkozásoknak, gyermekeknek szóló cikkeket fog közölni, folytatja a falukrónika közzlését. Mivel egyújság megjelentetése komoly anyagi befektetést igényel, szükség van a helyi érdekű hirdetések közzlésére is. Várja a szerkesztőség a lakosság együttműködését.

Sok sikert kívánok a magam részéről a szerkesztőbizottságnak, remélem, hogy a község polgárai szeretettel fogadják lapunkat, hiszen az a szándékunk, hogy minél közelebb kerüljön egymáshoz az önkormányzat és Csanádpalota lakossága.

Spák Imre polgármester

LEVÉL A VÁLLALKOZÓKHOZ, GAZDÁLKODÓ SZERVEZETEKHEZ.

Bizonyosak vagyunk abban, hogy a községnek hiányzik egy olyan fórum, amely teret adna a község polgárai, gazdálkodó szervei, vállalkozói számára a nyilvánosság iránti igény kifejeződésének. Úgy hisszük, hogy ezt a hiányt egy helyi közéleti lappal kitölthetnénk.

E helyi lap életrekeltésével biztosítottak látnánk a helyi nyilvánosságot, a szabad vélemény-nyilvánítást, Csanádpalota Nagyközség múlt és jelen értékeinek felmutatását.

Az elgondolást tett követte.

Csanádpalota Nagyközség Önkormányzatának anyagi támogatásával és a Kelemen László Művelődési Ház gondozásában, szerkesztésében indítottuk el ezt a helyi lapot.

Ismereteink szerint Csanádpalota községben több sikeres vállalkozó, gazdál

kodó szerv működik. Úgy gondoljuk, hogy tevékenységükről ügyfeleik, megrendelőik nem rendelkeznek megfelelő mennyiségű információval. Pedig ez az Önök sikeres tevékenységét nagyban befolyásolja. Megítélésünk szerint az Önök tevékenységét, szolgáltatásait, üzleti menetét jobban be kellene mutatni a lakosságnak. Ehhez alkalmas és megfelelő lenne ez a helyi lap, amelyben Önök is szót kapnának. Tevékenységük bemutatásával, reklámozásával még sikerebb lenne gazdálkodó, vállalkozói munkájuk.

E helyi lap beindítása, működtetése szeretne Önöknek ehhez lehetőséget, segítséget nyújtani. Megítélésünk szerint elnyeri tetszésüket ez a gondolat, s nem fognak elzárkózni e cél megvalósításától, ennek anyagi eszközökkel való segítségétől sem.

Szerkesztőbizottság

Ez itt az Ön hirdetésének a helye!

CSANÁDPALOTA NAGYKÖZSÉG CÍMERE ÉS ZÁSZLÓJA

Csanádpalota Nagyközség Képviselőtestülete az 1990. évi LXV. törvény 1.§ . / 6 / bekezdésének a./ pontjában biztosított jogkörében az Önkormányzat jelképeiről és azok használatának rendjéről az alábbi rendeletet alkotja :

AZ ÖNKORMÁNYZAT JELKÉPEI

1.§.

Az Önkormányzat jelképei , mint a település történelmi multjára utaló díszítő szimbólumok : a címer , a zászló és a pecsét .

A CÍMER, ZÁSZLÓ ÉS A PECSÉT LEÍRÁSA

2.§.

/1/ A nagyközség címere két jobb harántostással három mezőre tagolt csücskös talpú pajzs .

Heraldikai nézetben szemlélve : a jobboldali kék mező zöld előtéren négyablakos fehér templom áll , jobb végén egyablakos toronnyal , az épületen vörös és vörös toronysisak van , a tornyot aranygömbön álló latin kereszt , a szentélyt lándzsás végű arany kereszt díszíti .

A jobb haránt ezüst mezőben - amely gyakorlatilag pályának tekinthető - , arányos elosztásban öt balra forduló , balra néző kék pacsirta áll .

A bal oldali vörös mezőben zöld hármashalom enyhén jobbra forduló , jobbra néző , csőrében arany pecsétgyűrűt tartó , kiterjesztett szárnyú fekete holló található .

A pajzs fő közepére negyed fordulattal jobbra néző , nyakán arany medallionnal , fent háromágú , nyitott , arany leveleskoronával ékesített csőrsisak került , amely mögül jobbra vörös és arany , balra kék és ezüst foszlányok bontakoznak ki .

E címer az úgynevezett beszélő címerek /tesseræ loquentes/ kategóriájába tartozik . A hármashalmon álló Corvin -holló arra utal , hogy a község - melynek területe egyébként a honfoglalás óta lakott - egykor Hunyadi János kormányzó és családja birtoka volt . A templom , amely rajzolatában először 1756-ban tűnik fel a község pecsétjén , a török időköt követő újratelepülés utáni fellendülést szimbolizálja . Az öt pacsirta pedig emléket állít a község temetőjében nyugvó nagy művésznek , az első magyar színi direktornak , Kelemen Lászlónak , aki társulatával szerte az országban játszott , de

leggyakrabban mégis a szegedi " Öt pacsirtához " címzett fogadó adott otthont fellépéseiknek . / Róla nevezték el Szegeden a Kelemen utcát , e jeles gesztust a nagyközség ezuton viszonozza ! /
/ 2 / Csanádpalota zászlaja és lobogója hosszanti halványzöld selyem téglalap saját anyagából rojtozva .

A zászlón a felső harmadba kerül a község címere , az alsóba pedig egyenesvonalú felirással a "

Csanádpalota "név .

Amennyiben a zászlót rideau-alakban / függönyszerűen , a keskenyebb élével

felfüggesztve / használják , a címer 90 - fokkal elfordítva a felső harmadba kerül , a helység neve pedig az alsóba .

/ 3 / A Nagyközség pecsétje - a középkori és kora újkori községek ornamentális gyakorlatának megfelelően - csupán a címerpajzsot tartalmazza , körirata pedig szembenézetben balról jobb felé haladva " Csanádpalota Nagyközség pecsétje . "

A szimbólumok tervezője dr. Szegfű László a

történelemtudományok kandidátusa , a címer művészi kivitelezője Tóth Pál festőművész .

A CÍMER HASZNÁLATÁNAK KÖRE ÉS SZABÁLYAI

3.§.

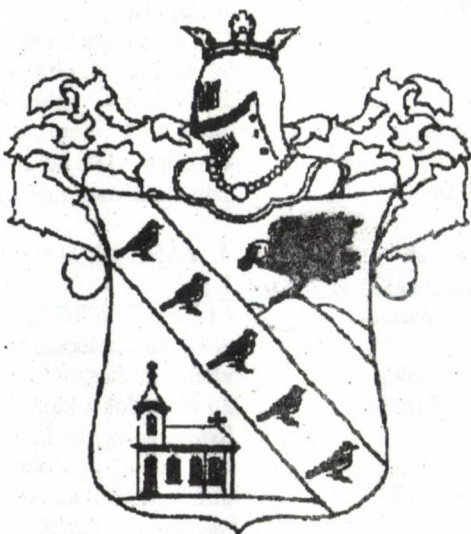
/ 1 / Az Önkormányzat címerét mint díszítő és utaló jelképet használni lehet :

a./ Az Önkormányzat körpecsétjén , amely gumibélyegző , illetőleg pecsétnyomó : gumibélyegző esetében legnagyobb 35 mm átmérőjű , CSANÁDPALOTA NAGYKÖZSÉG PECSÉTJE felirattal . Pecsétnyomó esetében legnagyobb 40 mm átmérőjű , ugyanazzal a felirattal .

b./ Az Önkormányzat zászlaján és annak változatain ,

c./ Az Önkormányzat szerveinek , a polgármesternek , / alpolgármesternek / , jegyzőnek készített levélpapírok fejlécén illetve borítékján ,

d./ Az Önkormányzat által kiadott díszokleveleken , emléklapokon , kitüntető , vagy emlékérmeken ,

e./ A község háza épületének bejáratánál , dísztermében , tanácskozó termében és más protokolláris célt szolgáló helyiségeiben ,
f./ Az Önkormányzat intézményei bejáratánál , és vezetőinek irodáiban ,
g./ Az Önkormányzat és szervei által megjelentetett , a település életével foglalkozó kiadványokon , meghívókon , emléktárgyakon .
h./ A községbe vezető utak mellett , a közigazgatási határnál lévő táblán .

/ 2 / Az Önkormányzat címerével ellátott körpecsét az önkormányzat és más bel - , illetve külföldi önkormányzatok közötti kapcsolatokban protokolláris célból , illetőleg szerződések , megállapodások hitelesítésekor , valamint az önkormányzat belső működésével és szervezeti felépítésével kapcsolatos rendelkezések , kitüntető oklevelek hitelesítésekor használható .

/ 3 / Az Önkormányzat címerével ellátott körpecsét hatósági eljárás során nem alkalmazható .

4.§.

/ 1 / A 3.§. /1/ bekezdésének g . /pontjában meghatározottakon kívül más jogi személy számára az általa készített kiadványokon és jellegzetes termékeken az önkormányzat címerének használatát - kérelemre - a jegyző javaslata alapján a polgármester engedélyezheti .
/ 2 / Kereskedelmi , vagy reklám célú felhasználás esetében a címer használatáért gyártási és forgalmazási díjat kell fizetni . A díj mértékét a jegyző javaslata alapján a polgármester állapítja meg .

/ 3 / A díj megállapítása történhet egy összegben , évi átalány formájában , vagy az elért árbevétel arányában .

/ 4 / A /3/ bekezdésben szereplő átalány összege gazdálkodó szervezeteknél 1.000 - 10.000 Ft -ig terjedhet . Az árbevétel után megállapítható díj mértéke az éves árbevétel 0,1% -a , de legkevesebb 1.000,-Ft .

5.§.

/ 1 / A címer használatára vonatkozó kérelemnek tartalmaznia kell :

a./ a kérelmező megnevezését , címét ,
b./ a címer használat célját ,
c./ az előállítani kívánt mennyiséget /darabszámot /
d./ a címer előállításának anyagát ,
e./ terjesztés , forgalomba hozatal esetén ennek módját ,
f./ a használat időtartamát ,
g./ a címerrel díszítendő tárgy mintapéldányát / rajzát , fényképét stb . /
h./ a felhasználásért felelős személy megnevezését

/ 2 / A Címer használatára vonatkozó engedélynek tartalmaznia kell :

a./ az engedélyes megnevezését és címét ,

b./ az előállítás anyagát ,
c./ az engedélyezett felhasználás célját ,
d./ az előállításra engedélyezett mennyiséget ,
e./ a felhasználás idejét , illetve az engedély érvényességének időtartamát ,
f./ a terjesztés , a forgalomba hozatal módjára vonatkozó esetleges kikötéseket ,
g./ a címer felhasználásáért felelős személy megnevezését ,
h./ amennyiben a címer használatáért díjat kell fizetni , a díj összegét .

/ 3 / A kiadott engedélyekről a polgármesteri hivatal nyilvántartást vezet .

/ 4 / Indokolt esetben a kiadott engedélyt a polgármester visszavonhatja .

6.§.

/ 1 / Az önkormányzat címerének kicsinyítése csak olyan mértékű lehet , hogy az ne sértse a hiteles ábrázolást .

/ 2 / Amennyiben nincs lehetőség az önkormányzat címerének eredeti színben való ábrázolására , akkor az csak a hordozó tárgy anyagának /fém , fa , bőr , kerámia stb . / színében , de a heraldika általános szabályainak és színjelzéseinek megtartásával történhet .

A ZÁSZLÓ HASZNÁLATA

7.§.

/ 1 / A zászló lobogó formájában is használható .

A zászló / a lobogó / vagy annak méretarányos változatai használhatók :

a./ hivatalos állami ünnepek alkalmával a Magyar Köztársaság zászlajával együtt ,
b./ a község életében jelentős események , ünnepek , rendezvények alkalmából más hivatalos zászlóval / zászlókkal / együtt .
c./ a képviselő-testület ülései alkalmával önállóan az ülés helyszínén ,
d./ nemzeti , illetve megyei gyászesemény alkalmával a fekete zászlóval együtt , félárbócra eresztve ,
e./ minden , a községgel összefüggő , vagy az önkormányzat részvételével rendezett eseményen .
/ 2 / A zászló előállításának engedélyezésére a címerre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni .

A JOGOSULTLAN HASZNÁLAT

8.§.

Aki az önkormányzat jelképeit jogosulatlanul , az engedélytől eltérő , vagy a közösséget sértő módon használja fel , szabálysértést követ el és 10.000 Ft -ig terjedő pénzbírsággal sújtható .

9.§.

Ez a rendelet a kihirdetés napján lép hatályba .

Spák Imre
polgármester

dr. Dóczi Margit
jegyző

TÖRVÉNYRE VÁR A MEZŐGAZDASÁG

A föld tulajdonba adásával Csanádpalotán is megnőtt a mezőgazdasági kistermelők száma kezdtek el így - úgy gazdálkodni.

A privatizáció során a termelőszövetkezetek átalakulásával nagyon kicsi lett azoknak a száma, akiknek a föld tulajdon joga mellé művelő eszközöket is sikerült szerezni. A hagyományokra épülő gazdálkodás indítása viszont rendkívül töke igényes.

Itt él az a régi közmondás igazán, hogy " Minden kezdet nehéz ". A gazdálkodás megkönnyítésére, támogatására 1993 - ban megszülettek az első törvények, melyek még ma is érvényben vannak.

A legnépszerűbb közvetlen termelési támogatások közül a még ma is aktuális gabonatermesztési támogatást, és a gázolaj támogatást szeretném kiemelni, mert ezeket a községben közel 250 termelő vette igénybe. Míg a vetési támogatás csak gabonafélékre vehető igénybe, a gázolaj támogatást minden tulajdonban vagy bérben lévő földterületre lehet elszámoltatni, függetlenül a termesztett növénytől. És... hogy mi kell hozzá ? - Természetesen, minden esetben a föld tulajdonjogának, vagy bérletének igazolása - hol van a föld, mekkora a terület. / helyrajzi szám, hektár / valamint kell számla a befektetésről. / vetőmag, műtrágya, növ.védőszer vagy gázolaj számla. / Mindezt a falugazdásznak be kell mutatni, és egy hónapon belül a támogatási összeget a postás kihozza. Aki még nem vette igénybe a fenti támogatási formákat, és jogosult rá, kérem, hogy mielőbb jelentkezzen, mert ezen összegek ugyan úgy járnak, mint a családi pótlék.

Más a helyzet a többi pénzhez, eszközhöz jutási lehetőséggel. Gépvásárlásra pályázati úton lehetett hozzájutni 500.000 Ft vissza nem térítendő támogatáshoz.

A faluban sokan éltek is a lehetőséggel, de a később beadott és elfogadott pályázatok esetében az MFA pénzkerete elfogyott.

Az állattenyésztési támogatási keret is három hónap alatt kimerült. Szarvasmarhára, sertésre,

juhra lehetett igényelni, de a szigorú előírások, és a sok, bonyolult utánajárás miatt ezt kevés termelőnek sikerült egyénileg elintéznie.

A csapadékhiányt ez évben, a kukorica területeket sújtotta legjobban.

Hiába a nagy befektetés, az elvégzett fáradságos munka, a kukoricákról - ha van egyáltalán cső - csak átlagon aluli termést lehet majd betakarítani.

Nem csak a falugazdászok jelezték az aszályt, hanem minden termeléssel foglalkozó fórumon vitatéma volt.

Csanádpalota déli részein, nagylaki ugarban a negyede sem hullott le annak a csapdéknak, ami a Pítvaros - Makó - Rákosi térségben zölden tartotta a határt.

Törvényre várunk. - Legalább kamatmentes hitelre gépvásárlás,eszközbeszerzés esetén, mert a banknak senki sem dolgozik szívesen, a termelés jövedelmezősége pedig nem több 5 - 10 % - nál.

Törvényre várunk. - Az állattenyésztés fokozottabb támogatására, vagy kevesebb adóelvonásra, mert a húsfogyasztás már a lassan elérhetetlen árak miatt csökken, az export igények pedig nőnek.

Törvényre várunk. - Aki önhibáján kívül aszály súlytotta területen gazdálkodott ebben az évben, ne menjen el a kedve egész életre a termeléstől - kivált ha az illető saját földjén ez évben kezdte a gazdálkodást.

Olyan törvényekre várunk, amik megkönnyítik a növénytermesztéssel, állattenyésztéssel foglalkozó gazdálkodók munkáját, és tisztes megélhetést biztosít a gazdálkodó családoknak is

Remélem, hogy nem kell sokáig várnunk.

Balda János

Csanádpalota - Kövegy - Királyhegyes -
Makó - Rákos Falugazdásza

**JUBILEUMI ÜNNEPSÉGSOROZAT
KELEMEN LÁSZLÓ ELSŐ MAGYAR
SZÍNIGAZGATÓ EMLÉKÉRE**

Az Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet -
Budapest ,

Csanádpalota Nagyközség Önkormányzata ,

Kelemen László Művelődési Ház ,

Csongrád Megyei Önkormányzat közgyűlés elnöke,
Lehmann István - Szeged ,

Makó Város Önkormányzata ,

Polgári Tanácsadó Szolgálat ,

KELEMEN LÁSZLÓ ELSŐ MAGYAR SZÍNIGAZGATÓ EMLÉKÉRE

JUBILEUMI ÜNNEPSÉG SOROZATOT RENDEZ.

Az ünnepségsorozat időpontjai és helye :

1994. szeptember 30. Csanádpalota
1994. október 1. Makó
1994. október 22. Budapest - Várszínház -

Csanádpalota 1994. szeptember 30. - / péntek /
Védnök:

dr. Király Gyuláné színháztörténész , az Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet igazgatója

11- 12,00 Gyászmise és Csanádpalota Nagyközség címerének és zászlajának felszentelése
Celebrálja : Gyulai Endre megyéspüspök

12- 12,45 Megemlékezés Kelemen László nyughelyénél .
Beszédet mond : dr.Cenner Mihály színháztörténész

13- 15,30 Fogadás a Községháza Dísztermében .
A fogadást adja : Spák Imre polgármester

15,30- Kiállítás : Varga Mátyás Kossuth díjas díszlettervező munkáiból a művelődési házban.
A kiállítást megnyitja :Tandi Lajos művészettörténész - újságíró

16,00- Emlékműsor Kelemen László tiszteletére a Szentesi Horváth Mihály Gimnázium
növendékeinek közreműködésével .
Rendező : Bácskai Mihály

A rendezvényekre a lakosságot tisztelettel meghívjuk!

MAKÓ**1994. október 01.**

Védnök:

dr. Bisztray Tamásné , Hollósy Kornélia dédunokája .

- 10,00 Énekes latin mise .
Celebrálja : Katona Pál esperes a belvárosi római katolikus templomban .
Közreműködnek a Bartók Béla Zenei Általános Iskola és a Szent István Egyházi Iskola növendékei
- 11,00 Emlékezés .
Elnök : dr Bisztray Tamásné .
Előadók : dr Cenner Mihály színháztörténész , dr Tóth Ferenc ny. múzeumigazgató
- 12,00 Koszorúzás Kelemen László emléktáblájánál /Vörösmarty u.7. /
Makó város Önkormányzata nevében dr Sánta Sándor polgármester ,
a Szent István Cserkészcsapat és a
makói Polgári Tanácsadó Szolgálat képviselője helyezi el a koszorúkat
- 13,00 Fogadás Kelemen László emlékére .
Vendéglátó : dr Sánta Sándor polgármester .
Helyszín : Városháza , Széchenyi tér 6 .

BUDAPEST**1994.október 22.****VÁRSZÍNHÁZ - REFEKTÓRIUM
I. SZÍNHÁZ U.1-3.****TUDOMÁNYOS ÜLÉSSZAK KELEMEN LÁSZLÓ EMLÉKÉRE****A rendezvényekre a lakosságot tisztelettel meghívjuk!**

MŰVELŐDÉSI HÁZ

októberi programja:

MOZI műsor:

- okt. 9. /vasárnap/ - **PALIRA VETTEM A PAPÁT**
színes magyarul beszélő amerikai filmvígjáték
- okt.10. /hétfő/ - **FÉKTELENŰL-SPEED**
színes magyarul beszélő amerikai akciófilm
- okt.12. /szerda/ - **A PUSZTÍTÓ**
színes amerikai akciófilm
- okt.16. /vasárnap/ - **MENTS MEG,MERT ÖLNÖM KELL**
színes amerikai erotikus film
- okt.17. /hétfő/ - **AZ UTOLSÓ TÖRVÉNYENKÍVÜLI**
színes amerikai western
- okt.19. /szerda/ - **MRS DOUBTFIRE**
színes amerikai filmvígjáték
- okt.23. /vasárnap/ - **APÁM NEVÉBEN**
színes amerikai film
- okt.24. /hétfő/ - **MENEKÜLÉS ABSOLOMBÓL**
színes amerikai akciófilm
- okt.26. /szerda/ - **ADDAMS FAMILY 2**
színes magyarul beszélő amerikai filmvígjáték
- okt.30. /vasárnap/ - **RAPA NUI - A VILÁG KÖZEPE**
színes magyarul beszélő amerikai film
- okt.31. /hétfő/ - **A HAJSZA**
színes magyarul beszélő amerikai akciófilm
- nov.2. /szerda/ - **A HÁROM TESTŐR**
színes amerikai filmvígjáték

DISCO

Minden pénteken 20,00 - 03-ig

Vezeti : Sípos Csaba
Belépő:100 Ft

Lajkó
1994

PALOTAI KRÓNIKA

A Kelemen László Művelődési Ház Tájékoztató Kiadványa
I. ÉVFOLYAM 1994. október Ára: 30 Ft

HALLÓ.....1996?!

Az olvasónak a fenti cím első olvasásra furcsának tűnik. Írásunkkal tájékoztatást kívánunk adni mindazoknak, akik a térségünkben történő telefonhálózat telepítéséről szóló tájékoztatót nem tudtak részt venni. 1994. október 5-én falugyűlésen tájékoztató volt térségünk, így községünk telefonhálózatának fejlesztéséről. A tájékoztató során elhangzott, hogy a privatizáció során megszűnt a MATÁV privilégium. Pályázat útján a megye koncessziós (fejlesztési, beruházási) jogát 25 évre (Francia) CGE nyerte el. Európa egyik legnagyobb kommunális szolgáltató vállalata. Tevékenységi körébe tartozó szennyvíztisztítás, szemétfeldolgozás mellett fő profilja elsősorban a telefonszolgáltatás fejlesztése, telepítése. A szolgáltatás megkezdésének idejét (megyében) 1994. november 1. napjában jelölik meg. A telefonhálózat kiépítése több fázisban történik. Megyei szinten az első három évben - évenként - 20 ezer állomás bekötését tervezik. A hálózat kiépítésére községünknek egy kicsit még várni kell. Ebben az évben (1994.) Szeged - Makó - Nagylak - vonalú hálózat kerül kiépítésre, optikai kábel lefektetésével. E vonal meghosszabbításának tervezett időpontja 1995. év vége, Pitvarosig. Községünkben a konkrét hálózati munka 1996. év elején fog indulni. A tervek szerint 1996. év elején egy 900 vonalas központ kerül kiépítésre, melyre 400-500 előfizetőt lehet rákapcsolni. A telefonvonalak kiépítésével azonos időben - igény esetén - a kábeltévé vonalak kiépítését is tervezik, 40-50 csatornával, ott is ahol már kiépített hálózat is van. A lakóházakhoz a vonal kiépítése és a készülék bekapcsolása előreláthatólag 31.000 Ft (+ÁFA) összegbe kerül. Ez az összeg a szerelés és a készülék költségét tartalmazza. A község különböző pontján, a jövő év (1995) közepétől 5 nyilvános fülkét terveznek felállítani. Ezek a készülékek már telefonkártyával működnének, mivel ezek sokkal biztonságosabbak mint a "pénzes" készülékek. A szakemberek tájékoztatása szerint a szerelési és telepítési költségeket nem előre, hanem a munkák befejeztével kell megfizetni. Olvasóinkkal és a falu lakosságával együtt bízunk abban, hogy ezek a tervek megvalósulnak és 1996. év végén saját otthonunkból küldhetjük év végi jókívánságainkat szeretteinknek, sürgős esetekben kéznél lesz egy "jó barát" a TELEFON.

Erdélyi Lajos

K Ö Z L E M É N Y

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE
KITÜZTE AZ ÖNKORMÁNYZATI KÉPVISELŐK ÉS POLGÁRMESTEREK
ÁLTALÁNOS VÁLASZTÁSÁT

1994. DECEMBER 11-ÉRE

Vasárnapra

A SZAVAZÁS 6.00 ÓRÁTÓL 19.00 ÓRÁIG TART

Szavazni csak személyesen, a választópolgár lakóhelyén lehet.
A választójoggal rendelkező állampolgárokról készült nyilvántartás

1994. november 7-étől

tekinthető meg a Polgármesteri Hivatalban.

A választópolgárokat a nyilvántartásba történt felvételükről, legkésőbb

1994. november 9-éig értesíteni kell.

A nyilvántartásba való felvétel, illetve az abból történt kihagyás miatt

1994. november 17-éig

lehet kifogással élni a lakóhely szerint illetékes jegyzőnél. Ennek elutasítása esetén
bírószághoz lehet fordulni.

**A VÁLASZTÁSRA JELÖLTET AJÁNLANI AZ AJÁNLÓIV ALÁÍRÁSÁVAL,
VAGY A POLGÁRMESTERI HIVATALBAN TITKOSAN LEHET.**

Minden választópolgár több jelöltet is ajánlhat, egy jelöltet azonban csak egyszer. A jelöltajánlás jogát csak a lakóhely szerint lehet gyakorolni. Jelölt csak az lehet, aki a törvényben meghatározott számú választópolgár ajánlását összegyűjtötte. A pártok, társadalmi és kisebbségi szervezetek, független jelöltek a polgármesteri hivatalban igényelhetnek ajánlóívet és a törvény keretei között szabadon gyűjthetik a választópolgárok aláírását. A választópolgár a titkos jelöltajánlás jogával a polgármesteri hivatalban élhet.

A települési önkormányzati képviselőtestület jelöltjeit és a polgármesterjelölteket a helyi választási bizottságnál, a főpolgármester-jelölteket a területi választási bizottságnál kell bejelenteni, legkésőbb

1994. november 22-én 16.00 óráig.

A helyi kisebbségi önkormányzati választások időpontja - a választás kitűzésére irányuló kezdeményezés esetén - szintén

1994. december 11.

Részletes tájékoztatásért minden polgármesteri hivatalban a jegyzőhöz, illetőleg a választási munkacsoporthoz lehet fordulni

Választási Bizottság

TÁJÉKOZTATÓ A JELÖLTAJÁNLÁSRÓL

(A 10 000 vagy annál kevesebb lakosú településeken)

Tisztelt Választópolgár!

A köztársasági elnök az önkormányzati képviselők és polgármesterek választását 1994.december 11-re tűzte ki.

A jelöltajánlás célja, hogy a választópolgárok meghatározhassák: a szavazólapra személy szerint ki kerüljön fel, illetőleg mely párt, társadalmi, kisebbségi szervezet vagy független jelölt indulhasson a választásokon. Ha Ön élni kíván a jogával, ajánljon jelöltet. Ha e jogával nem él, akkor a választáson csak azokra a jelöltekre, listákra szavazhat, amelyeket más választópolgárok ajánlottak.

Ön polgármesterjelöltet, képviselőjelöltet, továbbá a megyei közgyűlési tagok választására listát ajánlhat. Ha a településen kisebbségi önkormányzati választás is lesz, akkor erre a választásra is támogathat jelöltet.

A pártok, társadalmi és kisebbségi szervezetek, független jelöltek "AJÁNLÓIV"-en gyűjtik az ajánlásokat. Ha Ön egyetért azzal, hogy valaki fellkerüljön a szavazólapra, akkor jelöltet ajánlani az Ön részére átadott "AJÁNLÓIV" kitöltésével lehet. Az "AJÁNLÓIV"-en fel kell tüntetni saját nevét, személyazonosító jelét (azaz a személyi számát) és lakcímét, és az "AJÁNLÓIV"-et saját kezűleg alá kell írnia. (Az aláíráson kívül a többi adatot más személy is felírhatja az ajánlóívré.)

Ugyanazon jelölt "AJÁNLÓIV" -ét Ön csak egyszer írhatja alá, de lehetősége van arra, hogy más jelöltek "AJÁNLÓIV" -eit is aláírja, és így a választáson indulni szándékozók közül akár több személyt is támogatson ajánlásával.

Aki nem kívánja az "AJÁNLÓIV"-en feltüntetni az adatait, az a polgármesteri hivatalban, titkosan ajánlhat. A választópolgár a polgármesteri hivatalban egy alkalommal, "AJÁNLÓLAP" kitöltésével ajánlhat jelöltet. Ez esetben nem juthat mások tudomására, hogy Ön kit ajánlott. Az "AJÁNLÓLAP"-on több jelölt nevét is feltüntetheti, egy jelöltet azonban csak egyszer ajánlhat. Kitöltés után az "AJÁNLÓLAP"-ot egy lezárt urnába kell dobni.

Ön az 1994.évi önkormányzati választásokon azon a településen élhet ajánlási jogával, ahol lakóhelye van.

Polgármesterjelölt az lesz, aki összegyűjtötte a választópolgárok 5%-ának ajánlását. A képviselőjelöltséghez 3%-os ajánlás szükséges.

Az ajánlás lehetőség arra, hogy Ön befolyásolja: kire vagy mely pártra, társadalmi, kisebbségi szervezetre vagy független jelöltre szavazhatnak a választópolgárok 1994. december 11-én, az önkormányzati választásokon.

TÁJÉKOZTATÓ A SZAVAZÁSRÓL

(a 10 000 vagy annál kevesebb lakosú településeken)

Tisztelt Választópolgár!

Az 1994. évi önkormányzati választások időpontja 1994. december 11., vasárnap.

Szavazni 6.00 órától 19.00 óráig lehet az értesítőn feltüntetett helyen. Kérjük, hogy szavazásra személyazonossági igazolványát és lehetőleg az értesítőt is hozza magával! Az értesítő pontosan tartalmazza a szavazóhelyiség címét, ahol december 11-én szavazhat.

Ön a szavazatszámoló bizottságtól három (ha kisebbségi önkormányzati választás is lesz a településen, akkor négy) szavazólapot, valamint egy borítékot kap. Kérjük, hogy mielőtt leadná szavazatát, gondosan olvassa el a szavazólapokon lévő magyarázatot!

- A kislistás szavazólapon legfeljebb annyi jelölt neve melletti körbe tehet x vagy + jelet, ahány tagja a képviselőtestületnek lesz. Ez a szám a szavazólapon is fel van tüntetve.

- A polgármester szavazólapján csak egy jelöltre szavazhat érvényesen.

- A megyei közgyűlés szavazólapján a listák és az azokon szereplő első öt jelölt neve van feltüntetve. Ezen a szavazólapon is csak egy listára szavazhat, a lista neve feletti körben elhelyezett x vagy + jellel.

Szavazni csak a szavazatszámoló bizottságtól kapott szavazólapokon lehet.

A szavazólapok kitöltése után az összes szavazólapot tegye a borítékba, és a borítékot dobja az urnába!

- Ha a településen kisebbségi önkormányzati választást is tartanak, akkor az említett szavazólapokon kívül Ön egy kisebbségi szavazólapot is kap. Ezt akkor töltse ki, ha támogatni kívánja a kisebbségi önkormányzat megalakulását! (Amennyiben a településen több kisebbség is kisebbségi önkormányzatot választ, először azt döntse el, hogy kívánja-e valamelyik kisebbséget támogatni, és ha igen, akkor melyiket!) Ezután adja le szavazatát az adott kisebbség jelöltjei közül legfeljebb annyira, ahány tagú a kisebbségi önkormányzat lehet - ez a szám (három vagy öt) a szavazólapon fel lesz tüntetve. A kisebbségi szavazólapot - kitöltve vagy kitöltetlenül - a többi szavazólappal együtt tegye borítékba, és dobja az urnába !

1994. december 11-én szavazatával vegyen részt abban a döntésben, hogy ki legyen a polgármester, kik képviseljék Önt az önkormányzati testületben.

VÁLASZTÁSI MENETREND 1994.

[illegible]

Välaskais

MÍLT JÓÉZÓ

CSÓKOK JAJOK
a Parasztebredésből

Őszi strófák

Irta: Asztalos P. Kálmán

Oly bágyadt már az Ég kékje,
mint haldokló szeme fénye...
A szellőből csipős szél lesz
és a hulló falevelek
zizegik, hogy "tél lesz, tél lesz!"

S velem sír sok vándor madár:
--Hej, de szomorú e határ!...
Fel is szállnak, útra kelnek
s mennek, ahol öröm - tájak
hívogatnak, integetnek.

Menjenek csak, ők mehetnek,
de engem még hitegetnek...
Nékem tovább itt kell lenni,
egy nagy Átkot, nehéz Sorsot
lebirkozni, elviselni....

Belenézek hát az őszebe:
szép napsütés hol jársz, jősz-e?
Lesz-e még itt majd olyan Nyár,
amilyent sok fázós lélek
tárt karokkal, epedve vár?!.....

CSANÁD-PALOTA

Csongrád megyei Levéltárban elfekvő iratok közt olvasható, hogy a község szervezési szabályrendeletek jóváhagyása alkalmával, Csanád megye bizottsága tudvalevőleg eltiltotta 1891. évben Palota községet a "CS. vagy Csanád" jelző használatától, mivel az ilyen jelzőt vagy előnevet használni, csak miniszteri engedéllyel lehet. A község ennek folytán Csanád vármegye bizottságához folyamodott, indokul felhozva azt, hogy az országban több község "Palota" néven

ismeretes s ebből többféle félreértések fordulhatnak elő, ennek folytán tehát az említett jelzőnek jövőben való használhatóságát kérte. A megye bizottság 1890. őszi közgyűléséből ezt a kérelmet pártolólág terjesztette fel a belügyminiszterhez, s 1891 március havában érkezett leirat szerint már megengedi Palota község kérelmére, miszerint az említett község megkülönböztetésül más hasonló nevű községektől ez időtől "Csanád-Palota" / kötőjellel elválasztva / néven neveztesse.

Komoly Pál
Szeged

Nagylaki csendőrörshöz tartozott Palota is

Hazánkban a csendőrség létszámát 1907-től országos viszonylatban 810 fővel emelték. Az akkori Csanád megyében ezen emelésből kifolyólag a csendőrség szervezete némi változáson ment át.

Nagylakon 1907. május 1-vel járás parancsnokságot állítottak fel egy járásörmmester vezetésével. E járásparancsnoksághoz a nagylaki és csanádpalotai őrsök tartoztak. Ez év június 1-vel az eddigi gyalogsági őrsök közül az apátfalvai, földéaki, apácai és magyarbánhegyesi lovasőrsök is oda voltak beosztva. Ez idő után csak a pitvarosi, kunágotai, és csanádpalotai őrsök lettek gyalogsági őrsök.

Makón székelt a makói csendőrszárnyparancsnokság. Hatásköre alá tartozott a makói, csanádpalotai és kiszombori járások területén felállított csendőrőrsöknek ellenőrzése, valamint az ide beosztott csendőrlegénységnek vezetése és oktatása.

Komoly Pál
Szeged

PALOTAI EGYLETEK

Csanádpalotán 1903 év elején tizenegy egyletet tartottak számon:

Csanádpalotai Takarékpénztár, 1887. évben 257 taggal jött létre.

Csanádpalotai Hitelszövetkezet mint O.H.K. szövetkezet, alakulása 1899. június 1., tagok száma 700 fő.

Közlegelői Érdekeltség, alakult 1891 évben 310 taggal.

Csanádpalotai Önkéntes Tűzoltó Egylet, alakult 1893 évben 27 taggal.

Csanádpalotai Vadásztársaság, 1900. május 20-án alakult, tagok száma 42.

Csanádpalotai Jótékonyági Nőegylet, 36 taggal 1894 évben jött létre.

Csanádpalotai Casino, alakulás ideje 1899. november 26-án, tagok száma 22 fő.

Csanádpalotai Iparoskör, 31 taggal 1893. augusztus 6-án alakult.

Függetlenségi és 1848-as Olvasókör, alakult 1897 évben 60 taggal.

Csanádpalotai Gazda- és Iparoskör alakulási ideje 1897. április 10., tagok száma 37 fő.

Csanádpalotai Katolikus kör, alakulás ideje 1902. január 1., tagok száma 140 fő.

Egy egyletre vonatkozó alapszabály ismertetése:

Az Olvasókör alapszabályait a következőkben alkották meg.

A kör elnevezése: Függetlenségi és 1848-as Olvasókör. Célja: művelt társalgás, erkölcsileg és a törvények szabályaiival megférő elvek megszerzése, az elsajátított társadalmi kötelek szorosabbra fűzése, kölcsönös bizalom ébresztés közelebbi érintkezés által az irodalom pártolása által s ebből kifolyólag a közművelődés előmozdítása.

Az Olvasókörnek tagja lehet minden becsületes ember, vallás és nemzeti kirendés nélkül.

Rendes tag az a személy, aki az előre megállapított három évre meghatározott egész időtartamra elkötelezi magát.

Tiszteletbeli tag az az Országos vagy megyebeli hírneves egyén, akit a kör ilyenre választ. A kör fennállásához legalább 40 fő szükséges.

Komoly Pál
Szeged

Csanádpalotán a múltban használatos szólások.

Amikor még a faluban ismeretlen volt a sajtó, mint még az 1800-as évek utoljában, a szólásokat vásárról - vásárra járó, és a szomszéd falvakban, városokban piacolókat hozták vitték, terjesztették. Ezekből a szólás gyűjteményekből közlünk néhányat érdekességként.

"Fülel mint a süket disznó" - Társaságtól távolabb álló, de oda figyelő emberre mondják.

"Elment Kukutyinba zabot hegyezni" - / Arra mondják, akiről nem tudják, hogy hova ment. Kukutyin Ferencszállás marosparti területének neve. Zabéréskor kiöntött a maros, s hogy a termést megmentse, csónakokba ültek és úgy vagdosták le a vízből kiálló zab kalászát /

"A jó talaj nem tűri a gázt" - / Kopasz ember mondja, ha kopaszsága miatt csúfolják /

"Olyan mint a Páskuli órája" - / Páskulinak ketyegett az órája, de nem mutatta az időt, mert nem volt mutatója. Visszahúzó, jelentéktelen emberre mondják. /

Falusi humor.

Sportpályán.

Páskuli szem - és szájtátva figyeli a játékot, majd az egyik szurkolónak fülsiketítő ordításaira mindkét fülét eldugaszolja, s Hütyülihez fordul:

- Miért ordít így ez a Hencsegi, hiszen otthon egy sutogó szava sincs?!

- Éppen azért, hogy behozza a lemaradást.

Elavult szavak, mondatok Csanádpalota és környékén.

A ma élő emberek már nemigen használják, a fiatalabb korosztály előtt pedig már ismeretlen. Ezek a szavak 1910-es években még gyakoriak voltak, de lassan elavult szavakká váltak, ma már esetleg a idősebb emberektől hallhatóak.

Csurák: A század első évtizedeiben gyakran hallható volt. Télikabátokról van szó.

Daku: Nyári kabátot jelent.

Hőbörög: Aki félreértésen, vagy ok nélkül lármázott, arra azt mondták, hogy hőbörög.

Krasnyog: Aki természeténél fogva, vagy lustasága révén nem tudta kellő magasságba emelni a lábát, és így minden lépésének egy részét a földön csuszolva tette meg, arra azt mondták, hogy krasnyog.

Kallantyú: Amikor az ajtón még ismeretlen volt a zár, az emberek, maguk faragta, fából készült zárat használtak az ajtókra, s ezt kallantyú néven emlegették.

MŰVELŐDÉSI HÁZ

novemberi programja :

MOZI műsor:

- nov.6./vasárnap/ -**VÉGZETES ÖSZTÖN**
színes magyarul beszélő amerikai filmvígjáték
- nov.7./hétfő/ -**A FLINTSTONE CSALÁD**
színes magyarul beszélő amerikai filmvígjáték
- nov.9./szerda/ -**MONDVACSINÁLT HŐS**
színes feliratos amerikai film
- nov.13./vasárnap/ -**ÁRNYÉKORSZÁG**
színes feliratos angol film
- nov.14./hétfő/ -**A ZŰR BAJJAL JÁR**
színes amerikai film
- nov.16./szerda/ -**KASZAKŐ**
színes amerikai film
- nov.20./vasárnap/ -**A HOLLÓ**
színes amerikai akciófilm
- nov.21./hétfő/ -**TRUE LIES - KÉT TŰZ KÖZÖTT**
színes magyarul beszélő amerikai akciófilm
- nov.23./szerda/ -**NICSAK, KI BESZÉL MOST!**
színes magyarul beszélő amerikai filmvígjáték
- nov.27./vasárnap/ -**MÉREGZSÁK THE SNAPPER**
színes angol film
- nov.28./hétfő/ -**WOLF - A FARKAS**
színes amerikai film
- nov.30./szerda/ -**ZSARULESEN 2.**
színes amerikai filmvígjáték

GYERMEKMŰSOR

TÓBIÁS MESTER és BARÁTAI GYERMEKSZINHÁZ

1994. november 4-én csütörtökön délután 15 órai kezdettel

a művelődési házban bemutatja,

a Tóbiás meséi sorozatból a

KIÉ A HÁZ?

című mesejátékot.

CIPŐBÖRZE

1994. november 8-án 9-17 óráig a művelődési házban.

Az évszaknak megfelelő női-férfi-gyermek lábbelik olcsó áron.

HIRDETÉSEK

A PÖTTÖM BOLT AJÁNLATA:

Gyermek és felnőtt
szabadidőruhák,
- bébi -kisingek,
-sapkák,
- réklik
-férfi-női pulóverek,
-hosszúujjú pólók
-melltartók, toppok.
Nézzen be hozzánk!
Sok szertettel várjuk!

Jó, ha tud róla!

Mezőgazdasági termelés az
adórendszerben c. előadás és
tanácsadás kistermelőknek és
vállalkozóknak
november 12-én és 19-én az
iskolában 8 - 13 ig
E.a.:APEH jogász
Jelentkezés az iskolában.

Kovács Istvánné
LAKÁSFELSZERELÉSI és DIVATÁRU üzletében

a - hamutáltól az előszoba falig,
zoknitól a férfi öltönyig
fonaltól a függönyig - mindent megtalál
2000 Ft feletti vásárláskor ajándékot kap!

Jöjjön,

Várom,

Kiszolgálom!

HIRDESSZEN A PALOTAI KRÓNIKÁBAN

PALOTAI KRÓNIKA

A Kelemen László Művelődési Ház Tájékoztató Kiadványa

I. ÉVFOLYAM 1994. november

Ára: 30 Ft

EGY VASÁRNAP A HÉTKÖZNAPOKÉRT!

ÖNKORMÁNYZATI VÁLASZTÁS - 1994.

1994. december 11-én önkormányzati választások lesznek. Az 1990. évi LXIV. törvény rendelkezik a helyi önkormányzati képviselők és a polgármestrek választásáról. Néhány részlet ismertetésével kívánunk segítséget nyújtani.

A választójog

- * A választójog általános és egyenlő, a szavazás közvetlen és titkos.
- * - Minden nagykorú magyar állampolgár, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye Magyarországon van, az önkormányzati választásokon választó és választható. A magyar

választójog megilleti a Magyarországra bevándorolt - a magyar jog szerint nagykorú - nem magyar állampolgárt is (a továbbiakban együtt: választópolgár).

- Nincs választójoga annak:

- aki cselekvőképességet korlátozó vagy kizáró gondnokság alatt áll,

- aki közügyek gyakorlásától eltiltó jogerős ítélet alatt áll,

- aki szabadságvesztés büntetését tölti,

- aki büntetőeljárásban jogerősen elrendelt intézeti kényszergyógykezelés alatt áll.

* - A választópolgár a választójogát szabad elhatárolása alapján, - az e törvényben foglaltak kivételével - lakóhelyén gyakorolja.

- az a választópolgár, aki lakóhelye mellett legkésőbb a választás kitűzését megelőző napig tartózkodási helyet létesített, igazolással választójogát tartózkodási helyén gyakorolhatja.

* Nem választható az önkormányzati képviselőtestület tagjának (továbbiakban: képviselő) és polgármesternek az, aki nem magyar állampolgár.

A választási kampány

* - Választási kampányt - a szavazást megelőző 35. naptól - bármely választópolgár folytathat.

- A választási gyűlések nyilvánosak. A választási gyűlést akadályozni, rendjét megzavarni tilos. A rend fenntartásáról a gyűlés szervezője a gyűlekezési jogról szóló törvény szabályai szerint gondoskodik.

- A szavazást megelőző nap 00.00 órájától választási kampányt folytatni tilos. Nem minősül a kampánycsend megsértésének a választási munkacsoportnak ez idő alatt, kizárólag a választási tudnivalókról adott tájékoztatása, továbbá a választási részvételre vonatkozó pártsemleges felhívása

- A szavazást megelőző 8. naptól a szavazás befejezéséig a választásokkal kapcsolatos közvélemény-kutatás eredményét nem szabad nyilvánosságra hozni.

- A választás napján közvélemény-kutatás az alábbi feltételekkel végezhető:

- a közvélemény-kutatás csak névtelen lehet, és az önkéntességen alapulhat,

- a közvélemény-kutatók abba az épületbe, amelyben a szavazóhelyiség van, nem léphetnek be, a választópolgárokat semmilyen módon nem zaklathatják, nyilatkozatra nem kényszeríthetik, csak a szavazóhelyiségből kilépőket kérdezhetik meg,

- részadatokat a szavazás befejezése előtt nyilvánosságra hozni és a szavazatszámoló bizottságtól adatot igényelni tilos.

* - A választás napját megelőző 60. naptól a választási kampány végéig a jelölő szervezetek, a jelöltek plakátot engedély nélkül készíthetnek. A plakát olyan sajtóterméknek minősül, amely engedély nélkül előállítható. Egyebekben a plakátra a sajtóról szóló jogszabályokat kell alkalmazni.

- Épület falára, kerítésre plakátot elhelyezni kizárólag a tulajdonos, illetőleg a kezelő hozzájárulásával lehet.

- Plakátot olyan módon kell elhelyezni, hogy az károkozás nélkül legyen eltávolítható.

- Az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot vagy a közlekedés rendjét veszélyeztető plakátot a rendőrség köteles eltávolíttatni. Az ennek során felmerülő költséget az viseli, aki a plakátot elhelyezte vagy elhelyeztette.

Az ajánlás

A választási törvényben meghatározott módon községünkben:

- polgármesterjelölt érvényes jelöléséhez szükséges ajánlások száma 140.

- kislistas képviselőjelölt érvényes jelöléséhez szükséges ajánlások száma 84.

A Csanádpalota Nagyközség Választási Bizottsága által nyilvántartásba vett polgármesterjelöltek:

<i>Jelölt neve</i>	<i>jelölő szervezet</i>
CSÖRNYEI ISTVÁN	FÜGGETLEN JELÖLT
FEJES FERENC	MSZP
PERNEKI LÁSZLÓ	FÜGGETLEN JELÖLT
SCHÜSZLER ISTVÁN	FÜGGETLEN JELÖLT
SPÁK IMRE	FKGP-KDNP-SZDSZ

Csanádpalota Nagyközség Választási Bizottsága által nyilvántartásba vett kislistás jelöltek:

<i>Jelölt neve</i>	<i>Jelölő szervezet</i>
ANTAL ISTVÁNNÉ	FKGP- KDNP-SZDSZ
ÁDÓK ISTVÁN	FÜGGETLEN JELÖLT
ERDÉLYI JÁNOS	FKGP-KDNP-SZDSZ
FEJES FERENC	MSZP
GALSA PÉTER	FKGP-KDNP-SZDSZ
GÁL LÁSZLÓ	MSZP
GYENES JÁNOS	FKGP-KDNP-SZDSZ
HORVÁTH SÁNDOR	FKGP-KDNP-SZDSZ
KABAI SÁNDOR	FKGP-KDNP-SZDSZ
KÁLLAI ISTVÁN	FÜGGETLEN JELÖLT
KODRÁN SÁNDOR	FÜGGETLEN JELÖLT
KOVÁCS ANDRÁSNE	MSZP
KOVÁCS ISTVÁNNÉ	FÜGGETLEN JELÖLT
KOVÁCS SÁNDOR	FKGP-KDNP- SZDSZ
KOVÁCS SÁNDOR NEVELŐTANÁR	FÜGGETLEN JELÖLT
DR.KRIVÁN GYULA	FÜGGETLEN JELÖLT
MÉLYKUTI TIBOR	FÜGGETLEN JELÖLT
MIKULÁN GYÖRGY	FKGP-KDNP-SZDSZ
IFJ.MIKULÁN LÁSZLÓ	FÜGGETLEN JELÖLT
NAGY PÉTER	FKGP-KDNP-SZDSZ
NÉMETH IMRE	FKGP-KDNP-SZDSZ
PERNEKI LÁSZLÓ	FÜGGETLEN JELÖLT
DR.RÁCZ KÁLMÁN	FÜGGETLEN JELÖLT
SZABÓ ISTVÁN	MSZP
SZEKERES SÁNDORNÉ	MSZP
SZÜGYI ANDRÁSNE	FÜGGETLEN JELÖLT
DR.TARJÁN TIBOR	FÜGGETLEN JELÖLT
TÓTH ISTVÁNNÉ	FKGP-KDNP-SZDSZ
VETRÓ JÓZSEFNÉ	FÜGGETLEN JELÖLT

A választási szervek, szavazóköri körök

A választási szervek a választópolgárok független, kizárólag a törvénynek alárendelt szervei, amelynek elsődleges feladata a választások tisztaságának, törvényességének biztosítása, a pártatlanság érvényesítése és szükség esetén a választás törvényes rendjének helyreállítása.

A választási szerv működésének tartama alatt hatóságnak, a tagjai pedig hivatalos személynek minősülnek.

Az 1994. évi önkormányzati választáson Csanádpalota nagyközség területén működő választási szervek:

Helyi Választási Bizottság

Székhelye: Csanádpalota Nagyközség
Polgármesteri Hivatal
Kelemen tér 10.

A szavazóköri körök számát, sorszámát és területi beosztását a jegyző legkésőbb a választás napja előtt 50 nappal állapítja meg, úgy, hogy egy szavazóköri körre mintegy 600-1200 választópolgár jusson, de minden községben legyen legalább egy szavazóköri kör.

A választás ideje alatt az alább felsorolt szavazóköri körök működnek Csanádpalota nagyközségben.

1.sz. Szavazóköri kör

Székhelye: Szabadság MGTSZ
Csanádpalota, Rákóczi u. 6.

2.sz. Szavazóköri kör

Székhelye: Általános Iskola
Csanádpalota, Szent István u. 46.

3.sz. Szavazóköri kör

Székhelye: Kelemen László Művelődési Ház
Csanádpalota, Szent István u. 40.

4.sz. Szavazóköri kör

Székhelye: Öregek Napközi Otthona
Csanádpalota, Kálmány Lajos u. 9.

5.sz. Szavazóköri kör

Székhelye: Orvosi Rendelő
Csanádpalota, Kossúth ltp. 1.

A szavazás

*-Szavazni kizárólag személyesen, és az e törvényben említett kivételekkel - csak a választópolgár lakóhelye szerint kijelölt szavazóhelyiségben lehet.

- Szavazni a szavazás napján 6.00 órától lehet, ha a helyi körülmények indokolják, a helyi választási bizottság elrendelheti, hogy a szavazás 5.00 órakor kezdődjék. A szavazás munkaszüneti napon 19.00 óráig, munkanapon 20.00 óráig tart.
- A szavazóhelyiséget a szavazás ideje alatt nem lehet szavaz a szavazást nem lehet szüneteltetni vagy meghosszabbítani. Ha a szavazás napján a szavazatszámoló bizottság tagjainak a száma három alá csökken, akkor a szavazást a jelenlevők kötelesek azonnal felfüggeszteni az urnát, továbbá az iratokat zárolni, és a felfüggesztés tényéről a helyi választási bizottságot a szavazás törvényes folytatásának érdekében haladéktalanul értesíteni.
- *- A választási iratok, nyomtatványok elhelyezését követően a szavazás megkezdéséig a szavazatszámoló bizottság és a munkacsoport tagjain kívül senki sem tartózkodhat a szavazóhelyiségben. A szavazóhelyiségben a választópolgárok csak a szavazáshoz szükséges ideig tartózkodhatnak.
- *- A szavazatszámoló bizottság elnöke felelős azért, hogy a szavazás napján a szavazóhelyiségben és környékén a rendet fenntartsák, a rend fenntartására tett intézkedés mindenkire kötelező.
- Szolgálatot teljesítő rendőr a szavazóhelyiségbe csak a szavazatszámoló bizottság elnökének engedélyével léphet be. A rendőri intézkedésről a szavazatszámoló bizottság jegyzőkönyvet vesz föl.
- *- Szavazni csak a hivatalos szavazólapokkal lehet. Külön-külön szavazólap szolgál:
 - a 10.000 vagy annál kevesebb lakosú településen a kislistás, a polgármester-, a helyi kisebbségi önkormányzati és a megyei listás választásra,
- *- Érvényesen szavazni csak a szavazólapon szereplő jelöltre, illetőleg listára lehet.
 - A jelöltre, illetőleg listára szavazni a jelölt neve melletti, illetőleg a jelölő szervezet neve feletti körben elhelyezett két egymást metsző vonallal lehet:
- Érvénytelen szavazat:
 - ha nem hivatalos szavazólapon adták le, vagy
 - ha nem lehet kétséget kizáró módon megállapítani, hogy a választópolgár kire, illetőleg melyik listára szavazott, vagy
 - ha bélyegzőlenyomat nélküli szavazólapon adták le, vagy
 - ha ceruzával töltötték ki a szavazólapot.
- *- A szavazóhelyiségben az a választópolgár szavazhat, aki a nyilvántartásban szerepel vagy abba utóbb felvették.
 - A szavazatszámoló bizottság megállapítja a szavzó személyazonosságát és azt, hogy szerepel-e a nyilvántartásban.
 - A szavazatszámoló bizottság visszautasítja azt a választópolgárt, aki nem tudja személyazonosságát megfelelően igazolni, illetőleg aki igazolás hiányában nem vehető fel a nyilvántartásba. E személyekről a szavazatszámoló bizottság jegyzéket vezet. A visszautasított választópolgár is szavazhat, ha a szavazás lezárása előtt a személyazonosságát igazolja, illetőleg az igazolást a szavazatszámoló bizottságnak átadja.
 - Ha a szavazásnak nincs akadálya, a szavazatszámoló bizottság tagja átadja a szavazónak a szavazólapokat, amelyeket a választópolgár jelenlétében hivatalos bélyegzővel lát el. Szükség esetén megmagyarázza a szavazás módját, a magyarázat nem tartalmazhat agitációt valamely jelölt, illetőleg lista ellen, vagy mellett. Ha egy jelölt vagy lista kiesik a szavazólapok elkészítése után, e tényről a szavazatszámoló bizottság köteles a szavazóhelyiségben elhelyezett hirdetőmenyen, valamint szükség esetén szóban tájékoztatni a választópolgárokat.
 - Ha a választópolgár a borítéknak az urnába történő helyezése előtt jelzi, hogy a szavazólap kitöltését elrontotta, az elrontott szavazólapot a szavazatszámoló bizottság bevonja, helyébe új lapot ad ki, s ezt a tényt a jegyzőkönyvben rögzíti. A bizottság az elrontott szavazólap helyett újat - személyenként és szavazólapfajtánként - csak egyszer adhat ki.

- *- A választópolgár a szavazófülkében szavaz, ezután a szavazólapokat borítékba teszi, és a szavazatszámoló bizottság előtt urnába helyezi.
- A szavazás ideje alatt csak a szavazó tartózkodhat a szavazófülkében. Az a választópolgár azonban, aki nem tud olvasni, illetőleg akit testi fogyatékosága vagy egyéb ok akadályoz a szavazásban, más választópolgár - ennek hiányában a szavazatszámoló bizottság két tagjának együttes - segítségét igénybeveheti.
- *- A szavazatszámoló bizottság elnöke a 31.§ (3) bekezdésében meghatározott időpontban a szavazóhelyiséget bezárja. Azok a választópolgárok, akik a szavazóhelyiségben vagy az előtérben tartózkodnak, még szavazhatnak. Ezután a szavazatszámoló bizottság a szavazást lezárja.
- A szavazás lezárása után szavazatot nem szabad elfogadni.

Kislistás választás

- *- A 10000 vagy ennél kevesebb lakosú településeken a képviselőket kislistán választják. Ha kevesebb jelölt indul, mint a 8.§ alapján megválasztható képviselők száma, a választás nem tartható meg, és időközi választást kell kitűzni.
- Ha a kislista jelöltjét polgármesternek is megválasztották, a kislistáról törölni kell, és helyébe a legtöbb szavazatot elért jelölt lép.

A megyei közgyűlés tagjainak választása

- *- A megyei közgyűlés tagjait a választópolgárok - kivéve a megyei jogú város választópolgárait - közvetlenül, listán választják
- A listák - 10.000 vagy ennél kevesebb lakosú településeken, illetőleg a 10.000-nél több lakosú településeken külön-külön számítva - a leadott szavazatok arányában, a 45.§(4) bekezdése szerint jutnak mandátumhoz.
- Nem jut mandátumhoz az a lista, amelyre leadott szavazatok száma nem haladta meg a választókerületben leadott összes érvényes szavazat több mint 4%-át. Ezt a határt külön-külön kell elérni az egyes választókerületek tekintetében.

A polgármester választása

- *- A polgármestert, a főpolgármestert a települések választópolgárai közvetlenül választják.
- Polgármesternek megválasztható minden magyar állampolgár, akinek választójoga van és nincs olyan tisztsége, ami a polgármesteri megbízatással összeférhetetlen.
- Polgármester, főpolgármester az a jelölt lesz, aki a legtöbb érvényes szavazatot kapta.
- Ha a választást azért nem lehet megtartani, mert nem volt jelölt, továbbá ha a legtöbb szavazatot elért két vagy több jelölt egyenlő számú szavazatot kapott, időközi választást kell kitűzni.

Jogorvoslat

*- A választási törvény megsértése, a választási szervek tevékenysége, intézkedése, döntése és mulasztása, továbbá a választás eredménye ellen bármely választópolgár, a jelölt és a jelölő szervezetek az illetékes választási szervhez panaszt, illetőleg a panaszt elbíráló döntés ellen a bírósághoz jogorvoslati kérelmet (a továbbiakban együtt: kifogás) nyújthatnak be. A kifogás benyújtásával egyidejűleg bizonyítási indítványt kell előterjeszteni. A bizonyítási indítvány nélkül benyújtott kifogást érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani. Kifogást legkésőbb a sérelmezett tevékenységtől, illetőleg döntéstől számított 3 napon belül lehet az illetékes választási bizottságnál benyújtani. A kifogást elbíráló választási bizottság, illetve a bíróság a benyújtott kifogásáról a beérkezéstől számított 3 napon belül dönt.

- A szavazatszámoló bizottság tevékenysége, döntése elleni kifogást a helyi választási bizottság bírálja el. A választási bizottság döntése ellen három napon belül a megyei, fővárosi bíróságtól lehet jogorvoslatot kérni. A bíróság döntése ellen további jogorvoslati kérelemnek helye nincs.

- A bíróság a kifogásról nemperes eljárásban, tanácsban, - a Legfelsőbb Bíróság kivételével - népi ülnökök közreműködésével határoz. A bíróság a kifogást előterjesztő választópolgárt - kérésére - személyesen meghallgatja.

Kislistás választás szavazólapjának mintája

SZAVAZÓLAP

Önkormányzati képviselők választása

1994. év Dec. hónap 11. nap

Csanádpalota (település neve)

Érvényesen szavazni legfeljebb 1 jelöltre lehet

- A Kovács Sándor (név) ☐ Független jelölt (jelölő szervezet neve vagy annak rövidítése)
- B Glóvics Sándor (név) ☐ Független jelölt (jelölő szervezet neve vagy annak rövidítése)
- /B (név kisebbségi nyelvén) ☐ kisebbségi jelölt
- C (név) ☐ (független jelölt)
- Z (név) ☐ független kisebbségi jelölt

A jelöltekre szavazni a nevük melletti körben elhelyezett két egymást metsző vonallal lehet,

például:

Polgármester -/ főpolgármester - választás szavazólapjának mintája

S Z A V A Z Ó L A P

Polgármester/Főpolgármester választása

19..... év hónap nap

..... (település neve)

Érvényesen szavazni csak 1 jelöltre lehet.

A.....(név) ○
(jelölő szervezet neve vagy
annak rövidítése
vagy független jelölt)

B.....(név) ○
(jelölő szervezet neve vagy
annak rövidítése
vagy független jelölt)

Z.....(név) ○
(jelölő szervezet neve vagy
annak rövidítése
vagy független jelölt)

(A szavazólap tartalmazza a jelölő szervezet jelvényének lenyomatát fekete-fehér színben.

Ha a jelöltek száma indokolja, a jelöltek nevét az egyéni választókerületi választás szavazólapjának mintája szerint kell a szavazólapra feltüntetni.)

A jelöltre szavazni a neve melletti körben elhelyezett két egymást metsző vonallal lehet, például: ⊕ ⊗

A listás szavazólapok mintája

S Z A V A Z Ó L A P

A fővárosi közgyűlés tagjainak választása/A megyei közgyűlés tagjainak választása

19..... év hónap nap

..... (a főváros/megye neve)

Érvényesen szavazni csak 1 listára lehet.

○
(jelölő szervezet neve
vagy annak rövidítése)

○
(jelölő szervezet neve
vagy annak rövidítése)

○
(jelölő szervezet neve
vagy annak rövidítése)

○
(jelölő szervezet neve
vagy annak rövidítése)

1.(jelölt neve)	1.(jelölt neve)	1.(jelölt neve)	1.(jelölt neve)
2.(jelölt neve)	2.(jelölt neve)	2.(jelölt neve)	2.(jelölt neve)
3.(jelölt neve)	3.(jelölt neve)	3.(jelölt neve)	3.(jelölt neve)
4.(jelölt neve)	4.(jelölt neve)	4.(jelölt neve)	4.(jelölt neve)
5.(jelölt neve)	5.(jelölt neve)	5.(jelölt neve)	5.(jelölt neve)

A listára szavazni a neve feletti körben elhelyezett két egymást metsző vonallal lehet, például: ⊕ ⊗

(A szavazólap tartalmazza a jelölő szervezet jelvényének lenyomatát fekete-fehér színben.

Ha a listák száma indokolja, a listákat két sorban kell a szavazólapra feltüntetni.

Önkormányzat közleménye a
választáson induló jelöltek részére

Az Önkormányzat felhívja az 1994. december 11-i helyhatósági választáson induló jelöltek figyelmét, hogy a jelöltek minden az önkormányzat jelenlegi működését reprezentáló adatokkal készséggel rendelkezésükre áll. Forduljanak a Polgármesteri Hivatalhoz esetleges ilyen irányú igényükkel. Információt nyújt az önkormányzat:

- Telefonhelyzetről
- Pénzügyi helyzetről
- szociális mutatókról, helyzetről
- munkanélküliség
- egészségügyi ellátásról...stb

Kivéve a szolgálati és hivatali titok ügykörére, továbbá személyhez fűződő adatok védelme alatt álló információkat

Dr Dóczi Margit
jegyző

POLGÁRMESTERJELÖLTEK

Lapzártáig az alábbiak éltek
a lap által felkínált
bemutakozási lehetőséggel

CSÖRNYEI ISTVÁN
/ FÜGGETLEN/

Tisztelt Választópolgárok!

Elérkezett az idő, hogy újra, saját döntésük alapján, felelősséggel döntsenek a község, a saját jövőjükéről. Abból az alkalomból szólok Önökhöz, hogy az év végén esedékes választásokon polgármesterjelöltként kívánok indulni.

Fontosnak tartom megjegyezni, hogy független jelöltként indulok.

Előre kell bocsátanom, én nem ígérek felelőtlenül, viszont látom a gondokat, a megoldásra váró feladatokat. Ezeket pontokba szedtem, hogy ne csak általánosságba beszéljek, hanem konkrétumokat mondjak, számonkérhetően.

Saját elképzeléseim vannak, melyeket szeretnék most Önökkel megismertetni, nem feltétlenül fontossági sorrendben. - A nyugalmat és az egyensúlyt szeretném megvalósítani a községben.

- *A nehéz gazdasági helyzet ellenére igazságosabb elosztást.*

- *A földhöz jutott gazdák támogatása.*

- A helyi adó kivetése csak végső esetben.
- Olyan kommunális ellátást /pl.szemétszállítás / hogy a község termőföldjei ne fulldokoljanak a szeméttől.
- Olyan szociálpolitikát, ahol a rászorultság és nem a kiváltság az irányadó.
- Olyan informatikai rendszer létrehozása, ahol a település is megkap minden fontosabb információt.
- Olyan iskolai oktatást, hogy az oktatási intézményből pozitív gondolkodású és önálló gyermekek kerüljenek ki.
- Olyan közhangulat megteremtését a községben, hogy végre száműzve legyen a negativum a depresszió érzése.
- Olyan Önkormányzatot, ami nem a megválasztott tisztségviselőké - hanem - ÖNÖKÉ.

Természetesen a sort lehetne folytatni. Az elején azt írtam, nem ígérek semmit Egyet azonban mégis!

Amennyiben bizalmukkal megtisztelnak, nyíltan, tisztességgel és a falu egész népének érdekét szem előtt tartva végzem munkámat, függetlenként.

Soha nem fogok megfeledezni arról, hogy nem a falu van a polgármesterért, hanem a polgármester a faluért!

Támogatásukat és segítségüket köszönöm.

Csörnyei István
polgármesterjelölt

FEJES FERENC
/MAGYAR SZOCIALISTA PÁRT/

Biztos kézzel - felelősséggel

Tisztelt Választópolgár!

Ugye Önnek sem mindegy mi történik Csanádpalotán az elkövetkező négy évben?

A község jövője nem máson csakis Önön múlik.

SZERETNÉ ha a község újra fejlődésnek indulna?

AKARJA hogy lakóhelye visszaszerezze a térség települései között elfoglalt régi vezető helyét, rangját és szerepét, melyet az utóbbi négy évben elvesztett? EGYETÉRT velem abban, hogy a községnek legyen:

-megfelelő közbiztonsága, nyugalma

-nyilvánosság előtt ellenőrzött szociálpolitikája

-hagyományokat őrző és lakosságot megtartó képessége,

-környezetvédelme, hogy legalább annyit tegyünk környezetünkért mint elődeink tettek

-rendezett kegyeleti helye, hol őseink békében nyugodhatnak

-távlati célja, melyre gyermekeink jövőjüket építhetik

Ha igen akkor kérem Önt éljen az eséllyel!

Olyan Csanádpalotát szeretnénk, AHOL

-megvalósulnak a lakosság elképzelései, a községfejlesztő beruházások befejeződnek,

-saját bevételeinkből és pályázatok elnyerésével az infrastruktúra tovább fejlődik (ivóvíz tisztasága, utépítés, telefonhálózat, járdák felújítása, temető bővítése, szemétszállítás, stb),

- támogatják a munkahelyteremtő vállalkozásokat a munkanélküliség csökkentése érdekében,
- megbecsülik és tesznek azért, hogy az élő és épített környezetet megóvják a jövő számára,
- a meglévő intézményhálózat (bölcsőde, óvoda, iskola) továbbra is színvonalasan működik,
- az önkormányzat nem avatkozik be közvetlen hatalmi eszközökkel az iskola életébe, meghagyja a nevelőtestület szerzett jogait,
- az idős, magára maradt, egyedülálló öregek az önkormányzat által továbbra is támogatásra találhatnak,
- a közhasznú munka nem büntetés, hanem munkaalkalom a falu közössége érdekében,
- segíti a kiegészítő gazdálkodást, a családi gazdaságok létrejöttét, és a nagygazdaságokat,
- támogatják a lakosság ellátását szolgáló egyéni vállalkozásokat,
- a község minden lakója - függetlenül társadalmi, vallási és pártállási hovatartozásától - összefog a község fejlődéséért, jövőjéért, gyermekeinkért,
- nincs bosszúvágy és bosszúállás, de van tenni akarás

Ön is szeretné?

Éljen az eséllyel!

Amennyiben egyetért céljaimmal, támogasson december 11-én szavazatával

Tisztelettel:

Fejes Ferenc
MSZP polgármesterjelölt

PERNEKI LÁSZLÓ /FÜGGETLEN/

Tisztelt Választópolgárok!

Az 1994. december 11-i önkormányzati választások több mint 50%-a független. Ez azt bizonyítja, hogy a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán nem a pártérdekek fognak érvényre jutni, hanem egy-egy település az emberre mint egyénre adja szavazatát.

Én mint csanádpalotai születésű állampolgár polgármesterré történő megválasztásom esetén az alábbi elképzeléseket kívánom megvalósítani:

-Célom, hogy a községben megszűnjön az irigység közöttünk bujkáló érzése.

-Célom, hogy munkámat mindig, mindenkor Önöknek és Önökért végezzem.

Minden döntés előtt kikérem véleményüket és javaslatukat. Sokrétű feladat szakszerű elvégzéséhez a községben lévő szakemberekből bizottságok alakítása szükséges.

-Célom, hogy az egyház és az önkormányzat viszonya soha ne silányulhasson politikai viták ütköző pontjává.

-Ebben a megbojdult világban nagyon vigyázni kell, hogy az emberi értékeket ne hagyjuk elveszni, egymás tisztelete, megbecsülése segítése nélkül - lehet bármilyen társadalmi rendszer - nem haladhatunk előre.

-Nyugdíjasok, nagycsaládosok és egyedül állók anyagi és cselekvő támogatása.

-Tartalmas célt az ifjúságnak. Növelni kell az oktatási támogatásokat. Meg kell teremteni a kultúralt szórakozási formákat. Támogatni kell a lakásépítéseket és korszerűsítéseket.

-Közös összefogással a meglévő gazdálkodó egységek, vállalkozások, kistermelők bevonásával új munkalehetőségeket kell teremteni a helyi munkanélküliek és pályakezdő fiatalok számára. Az önkormányzat tulajdonában lévő vágóhid üzembehelyezésével biztosítani kell a helyi termelőktől a felvásárlást.

Tervszerű községfejlesztés: -Szilárd burkolatú úthálózat fejlesztése, járdák építése,

- Telefonhálózat bővítése,
- Egészségügy fejlesztése,
- A belvízelvezetésű rendszer befejezése,
- A szennyvízelvezetés kiépítésének megkezdése,
- A tornaterem építésének megkezdése,
- Közbiztonság javítása

Ezen célok megvalósításához szolgáló pénzügyi fedezet nagyrészt pályázatok benyújtása útján kell előteremteni.

Kérem az 1994.december 11-i választáson támogassanak szavazatukkal.

Bizalmukat előre is köszönöm:

Perneki László
független polgármesterjelölt

SCHÜSZLER ISTVÁN /FÜGGETLEN/

Tisztelt Választópolgárok!

Bizonyára értesültek már arról, hogy a december önkormányzati választásokon polgármesterjelöltként indulok. Ezzel is bizonyítani szeretném, hogy az elmúlt négy év során tett kritikai észrevételeim nem öncélúak voltak, hanem azokat a lakosság érdekében tettem. Az elkövetkező négy évben az Önök segítségével és bizalmával ezt cselekedeteimmel is szeretném alátámasztani.

Tudom, hogy nagyon sok megoldatlan feladat van a falu életében, ezekből kiragadva néhányat fontosnak tartok hangsúlyozni.

Amennyiben elnyerném az Önök bizalmát, úgy a község fejlődése érdekében a következőket tartanám fontosnak megvalósítani:

- Szeretném, ha korrekt, törvénytisztelő, cselekvő önkormányzat irányítaná a község életét.
- Olyan faluvezetést kell létrehozni, amelyben a megválasztott tisztségviselők a Választópolgárok bizalmát nem hatalomként, hanem küldetesként érvényesítenék.
- Minden lehetséges támogatást meg kell adni az idősök problémájának megoldásában, az egészségügy és az oktatásügy területén is.
- A falu fiataljainak kultúrát, szórakoztató és az ő igényeiknek megfelelő programokat kell kidolgozni, hogy helyben is otthon érezhessék magukat.
- A lehető legsürgősebben rendezni kell a két temető helyzetét.
- Az önkormányzat példamutatásával tiszta, rendezett és otthonos falukép alakuljon ki.
- Célom, hogy Csanádpalota község nyerje vissza a közigazgatási tekintélyét a megye és a környező községek előtt.
- A lehetőségekhez mérten a legtöbb erőt mozgósítani kell annak érdekében, hogy a községben végre legyen tornaterem.

Kérem, akik a fentiekkel egyetértenek, segítsenek szavazataikkal abban, hogy az elkövetkezendő négy év békés, nyugodt, emberbarát időszakban teljen el. Segítségüket előre is köszönöm:

Tisztelettel

Schüsler István
független polgármesterjelölt

SPÁK IMRE

/FKGP-KDNP-SZDSZ/

Tisztelt Választók!

Köszönöm Önöknek azt a bizalmat, amellyel négy évig lehetőséget adtak Csanádpalota érdekében munkálkodni.

Kérem, emlékezzenek arra, amit községünkért tett a Képviselőtestület.

-Az országos átlagnál alacsonyabb a munkanélküliség. Mindössze 8.5%.

-Minden intézmény zavartalanul működik.

-Ingyenes tankönyvet adunk négy év óta az iskolás gyermekeknek.

-A szociális segélyezés területén rendet teremtettünk.

-Végrehajtottuk a privatizációt.

-Minden igényelt kárpótlást elintéztünk.

-Az utcák 70%-át szilárd burkolatúvá kiépítettük.

-Kiharcoltuk a telefon koncesszió kiírását. Minden igénylőnek lesz telefonja.

-Létrehoztuk a HOLSUM Sütőipari KFT-t.

-Elősegítettük a magánvállalkozások beindítását. Több mint 50 új munkahely létsítésében közreműködtünk.

-Politikai egyensúlyt alakítottunk ki, a pártok köreműködését kértük a községet érintő intézkedésekben.

-A vallásos embereknek maximális lehetőséget teremtettünk hitük gyakorlására.

-Hősi halottainknak emlékművet állítottunk.

-Néhány utcát magyar történelmünk és községünk nevezetes személyeiről neveztünk el.

-Ha Önök az elmúlt négy évhez hasonló, nyugodt, kiegyensúlyozott helyi vezetést akarnak,

-ha az egyéni gazdálkodás és vállalkozás szabadságát és támogatását akarják,

-ha a modern szövetkezeti mozgalom biztonságát akarják

-ha értékelik intézkedéseinkben azt, hogy nem kell Csanádpalotán helyiadót fizetni,

-ha az utak, járdák, közművek további fejlesztését akarják,

-ha politikai egyensúlyt szeretnének a különböző nézetű állampolgárok között,

-ha komolyan veszik, hogy minden áron európai polgári demokráciát akarunk,

-ha a munkanélküliség csökkentését várják azáltal, hogy meglévő külföldi kapcsolataink segítségével fejlesztjük vállalkozásainkat,

-ha rövid időn belül telefont akarnak,

-ha a gyermekek és az idős korúak kiemelt támogatását várják,

-ha a felelős pozíciókban, a klikkektől mentes vezetőket akarják látni,

-ha a közpénzekkel való ésszerű, takarékos gazdálkodás fontos Önöknek,

-ha komolyan veszik a rendszerváltozást,

-ha értékelik a lelkiismereti-és vallásszabadságot,

SZAVAZZANAK DECEMBER 11-ÉN A VÁLASZTÁSI KOALÍCIÓ JELÖLTJEIRE

Spák Imre
polgármesterjelölt

VÁLASZTÁSI NAPLÓ CSANÁDPALOTA

1994.december 2-án pénteken este 18.00 órakor
a művelődési ház nagytermében
választási fórum lesz. A fórumon
Fejes Ferenc /MSZP/
polgármesterjelölt mutatkozik be választási programjával.

1994.december 6-án kedden este 18.00 órai kezdettel
a művelődési ház nagytermében
Perneki László /Független/
polgármesterjelölt választási gyűlésen mutatkozik be programjával.

1994.december 8-án csütörtökön este 18.00 órai kezdettel
Schüszler István /Független/
polgármesterjelölt várja az érdeklődőket
választási fórumra a művelődési ház nagytermébe.

1994.december 9-én pénteken este 18.00 órai kezdettel
a művelődési ház nagytermében
Spák Imre /FKGP-KDNP-SZDSZ/
polgármesterjelölt várja az érdeklődőket
választási programismertető fórumra.

A rendezvényekre a község lakosságát és minden érdeklődőt szívesen látnak és várnak a jelöltek.

MÚLTJÓDÉZÓ

CSÓKOK JAJOK
A Parasztébredésből

Téli vers

Irtó: Asztalos P. Kálmán

Nekem a tél, a hófehér,
örök időkig kellene,
csak ne volna, jaj, ne lenne
durván dúdoló dús szele:

Ne szólna be az ablakon:
ne kutatná a rongy ruhát!...
vagy adna minden léleknek
jó takarót, meleg subát.

S mit bánnám én, ha a jégcsap
az ereszről a földig ér,
csak lenne béke, csend, ha már
a föld a hótól hófehér.

Ne fázna, jaj, ne reszketne
a hideg szélről senki se
s ha már dúdol a téli szél:
öröm-dalt vinne messzire!...

Hallatná rólunk mindenütt,
merre száll, a Jót, a Szépet
s vele dúdolnánk mindnyájan:
- Istenem, de szép az Élet!...

Elfelednénk örökre
a szitkos, átkos napokat...
Minek oda visszasírni,
hol nem lelünk, csak jajokat...

Igy hát a tél szép szűz hava,
ha hull, ha egyszer földet ér:
temessen el minden piszkot
s legyen a Világ hófehér!

Csanádpalota nagyközség múltja és jelene

Összeállította: Bazsó Dénes

M ű l t j a

CSANÁDPALOTA NAGYKÖZSÉG TERMÉSZETI VISZONYAI

Az Alföld kialakulása a geológiai harmadkorban kezdődött azzal, hogy a Magyar-középhegység a mélybe süllyedt. Helyén tágas medencerendszer alakult ki, amit kitöltött a víz. A harmadkor vége felé az összefüggő vízterület tórendszerre alakult át, mivel a környező hegyekből a folyók rengeteg törmelékot hordtak le. Legnagyobb a Maros törmelékkúpja, mintegy 80 km sugarú, Békéscsaba és Zombolya / Románia / között terül el. A tavak lassan kiszáradtak, a szél is töltögette futóhomokkal. Majd a jégkorszakban keletkezett hatalmas mennyiségű port / lösz / , a szél a folyami hordalékon elterítette. Csanádpalota tehát a Maros törmelékkúpjára terített lösztalpra épült.

Éghajlata . Kontinentális / szárazföldi / jellemvonást mutat: száraz meleg nyár, kemény hideg tél. Esőt nyugat felől az Atlanti óceánról és délről a Földközi tengerről betörő óceáni, illetve mediterrán éghajlat hatására kap. Az év középhőmérséklete 11 C fok . A legmelegebb hónap július, középhőmérséklete 22 C fok. A leghidegebb január -3 C fok körüli középhőmérséklettel. Az évi közepes középhőmérsékleti ingadozás tehát 25 C fok körül van. A késő tavaszi és kora őszi fagyok elég gyakoriak. A " vénasszonyok nyara " majdnem minden esztendőben bekövetkezik, szeptember közepe után . Az évi átlagos csapadék mennyiség 500-600 mm . A legtöbb csapadék május végén és június elején van. Gyakori a zápor - és a jégeső. Sajnos a két - három hetes aszály is fellép majdnem minden esztendőben. Ez akkor következik be, amikor légnyomásmaximum helyezkedik el az Alföld felett. A szél iránya ÉNY-i, DNY-i és DK-i . Télen gyakori az É-i és ÉK-i szél is hófúvásokkal. A napos órák száma 2000 körül van.

Vízrajza . A község déli határát a Maros képezi. A község területén elég magas a talajvízszint, mivel a község tengerszint feletti magassága 89 m. Tavasszal, ha a hóolvadás esőzéssel párosul , mint pl. 1940, 1941 vagy 1970, 1971 években volt, a talajvíz az ásott kutak legfelső téglájáig is feljön. A laposabb részek és a pincék ilyenkor megtelnek vízzel. A község lakosságának ivóvízzel való ellátása hidroglobuszon keresztül történik. Az ivóvizet egy fúrott kút szolgáltatja, melynek vizét szivattyú nyomja fel a hidroglobuszba. A kút, a vezeték, a hidroglobusz

elkészítése községfejlesztési alapról történt. A munkálatokkal 1969-ben lettek készen. Ezen kívül működik még 2-3 fúrott szivattyús kút is. 1973-ban a hidrolóbusz mellett megkezdtek még egy kút fúrását, mivel a jelenlegi egy kút a község vízszükségletét kellő mennyiségben nem tudja biztosítani.

Talaja. A község talaja humuszban gazdag mezőszégi talaj. ez a talaj egyformán alkalmas kalászos, kapás, ipari és konyhakerti növények termesztésére is. Elég nagy területű szikes talaj is van, mint pl. Külső-Csiga, vagy a község ÉK-i szélén húzódó É-D irányú ér. Fő termény a búza, kukorica, cukorrépa és a hagyma. Állatok közül főleg a szarvasmarhát, sertést, juhot és baromfit tenyésztik.

Csanádpalotán a múltban használatos szólások II.

Előző számunkban már közöltünk néhányat szólás-gyűjteményünkben, folytatjuk a sort

"Elindult, mint Bocz Ignác Radnára"

/ Bocz Ignác állandóan csavargott. Ha kérdezték, hogy hová megy, azt mondta, hogy Radnára. Arra használgák, aki nem mondja meg, hogy hová megy. /

"Úgy szereti, mint kövegyi ember a kiscsikót"

/ A háború utáni években nagy adót kellett fizetni a lovak után, de a kiscsikók sem maradtak mentesek. Ekkor az egyik kövegyi embernek kettőt ellett a lova, s hogy megszabaduljon a tehernek számító csikótól, megfojtotta. Mikor a hatóság felelőségre vont, így védekezett: Szeretből tettem. /

"Átesett, mint makói ember a talicskán"

/ Ha valaki nehéz dolgot old meg, akkor használja. Abból ered, hogy az egyik palotai vásár alkalmával a makói ember beivott, s amikor az előtte álló talicskába felbukott, így kiáltott: Hála Istennek, ezen is átestem! /

Elavult szavak, mondatok Csanádpalotán és környékén II.

Güsznyedt: A fejletlen növésű állatokra mondták, hogy güsznyedt. "Hát ez a borjú olyan güsznyedt, hogy nem ér egy marék árokperti fűvet se."

Guzslódó: A határozatlan embert guzslódónak mondták. "Annyit guzslódott rajta, hogy majd bele bolondult, mégse tudta, hogyan kéne csinálni."

Kasu: A mások beszédét félremagyarázó, rosszul értelmező emberre azt mondták, hogy kasu. "Hiába rágod a szájába annak, aki kasu, az úgyis másképpen magyarázza."

Falusi humor II.

- Neked mi a véleményed arról, hogy Páskuli Benő mindent elhallgat, semmihez sincs hozzászólása?
- Bizonyosan anyagias.
- Hogy értsem ezt?
- Hát csak úgy, hogy nagyon bevette azt a közmondást, mely szerint "hallgatni arany." No meg attól is félhet, hogy ha netalán igazat mond: "betörik a feje."

Tisztelet a kivételnek, de vannak olyan emberek mint ez a Kírvaj Tóni is, akinek, mivel egy parányi pozícióhoz jutott, úgy a fejébe szállt a dicsőség, hogy az addig általa viselt kalap is kicsinek bizonyult és úgy pipiskedett, mintha szúrná a talaj a talpát.

- Ja, kérem, a felemelkedés nem minden embernek természetes és mutatni is kell valamit, hogy észre is vegyék. Persze, ha az ilyenek lépést tévesztenek, még hasra is vágódnak.

Az UNI - SHOP hírdetése

*Asszonyom, ha itt az ünnep
Süt, főz, mos, az éppen elég
Takarítás sok már Önnek
Ismerje meg boltunk nevét
Az UNI-SHOP segít mindig,
Ha hiányzik a tisztaság,
Házhoz szállít, ahogy illik,
S azonmód ragyog a lakás*

ANYUKÁK FIGYELMÉBE !

ELŐZZE MEG GYERMEKE LÉGÚTI MEGBETEGEDÉSEIT RENDSZERES
SZŐNYEG -, és KÁRPIT TISZTÍTÁSSAL!

MI SEGITÜNK ÖNNEK!

KÖLCSÖNÖZZÖN VÁKUUMOS TAKARÍTÓGÉPET

AZ UNI-SHOP-BÓL

HÁZHOZ SZÁLLÍTÁSSAL AZ ÖN ÁLTAL
MEGHATÁROZOTT IDŐPONTBAN.

Cím:

CSANÁDPALOTA, LANT u.3.

AZ ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN TÖRTNÉNT!

A " Varga Tamás " matematika verseny iskolai fordulója 1994. október 31-én volt. Ez a 7 - 8 osztályosok versenye lett volna ,de felkészítő tanáraink kibővítették az 5 - 6 osztályosokkal.

A versenyen azok a tanulók vettek részt 5 - 8 osztályig akik megemelt óraszámban tanulják a matematikát.

Felkészítő tanárok : Gyeszat Zoltánné,
Csókási Nándorné,
Kurunczi Edit
Tóth Zoltán.

A nyolcvanhárom diák versenyén,osztályonkénti helyezettek:

5.osztály

- I. Hadobás Helga
- II. Juhász Nagy László
- III. Ambrus Csilla

6. osztály

- I. Szabó Brigitta
- II. Gál Stella
- III. Kovács Emilia Éva

7.osztály

- I. Benke József
- II. Farkas Beáta,
Szekeres Erika

8.osztály

- I. Batta Ildikó
- II. Hajas Tamás
- III. Torma Beatrix

Gratulálunk a verseny minden résztvevőjének és további eredményes munkát kívánunk.

NEVELŐDÉSI HÁZ

decemberi programja

MOZI műsor

- 04. ROSSZLÁNYOK**
színes amerikai film
- 05. VÉGVESZÉLYBEN**
színes, magyarul beszélő amerikai akciófilm
- 07. BEVERLY HILL - DILI**
színes, amerikai filmvígjáték
- 11. MR. JONES**
színes, amerikai film
- 12. VIPERA XXX**
színes, amerikai akciófilm
- 14. SZABADITSÁTKI WILLY-T**
színes, magyarul beszélő amerikai film
- 18. MAVERICK**
színes, amerikai film
- 19. AZ ÜGYFÉL**
színes, amerikai film
- 21. HÜVELYK PANNA**
színes, magyarul beszélő amerikai rajzfilm
- 25. TÖKÉLETES VILÁG**
színes, amerikai film
- 26. HA A FÉRFI IGAZÁN SZERET...**
színes, amerikai film
- 28. RUBY CAIRO**
színes, amerikai film
- 01. ROBOTZSARU 3.**
színes amerikai film
- 02. IDŐZITETT BOMBA**
színes, magyarul beszélő amerikai akciófilm
- 04. TÚRÉSHATÁR**
színes, amerikai akciófilm

A Palotai Krónika Szerkesztőbizottsága megköszöni

a Pöttöm-bolt /Ludányi Andrásné/ 1.000Ft

Perneki László 5.000 Ft támogatását.

Az összeggel nagy segítséget nyújtottak , hogy lapunk megjelenhessen.

Szerk.biz.

December 2-án 20 órától

DISCO

Vezeti: Sípós Csaba

December 3-án 18.00 óra

művelődési ház nyugd. Klubjának

műsoros rendezvénye

Fellépnek: az ált. isk. tanulói

utána: Vacsora és bál

Közreműködik: Fekete-Pflaum-Horváth trió

December 9-én 15.00 óra

Gyermekszínház

MERRE JÁR A MIKULÁS ?

címmel

20.00 órától

DISCO

Vezeti: Sípós Csaba

December 13-án 9.00 órától

Bálás ruhavásár

December 16-án 20.00 órától

DISCO

Vezeti: Sípós Csaba

December 17-én 16.30 óra

Idősek részére karácsonyi ajándék műsor

Fellépnek: az ált. isk. tanulói

a Szegedi Nemzeti Színház művészei:

Vajda Júlia

Herceg Zsolt

Dékány Tibor

Dr Kiss Ernő

majd: vacsora és bál

Közreműködik: Fekete-Pflaum-Horváth trió

December 18-án 19.00 óra

Kelemen László Kult. Alapítvány műsora

Fellépnek: helyi ált. iskola tanulói

Üllési néptánc csoport

December 21-én 15.00 óra

gyermekek részére

karácsonyi ajándék műsor

December 23-án 20.00 óra

DISCO

Vezeti: Sípós Csaba

December 25-én 19.00 óra

Karácsonyi bál

Közreműködik: Fekete-Pflaum-Horváth trió

December 30-án 20.00 óra

DISCO

Vezeti: Sípós Csaba

December 31-én 19.00 óra

Szilveszteri bál

- a vacsora és tombola mellett -

Fekete-Pflaum-Horváth trió

gondoskodik a jó hangulatról

Dec. 2-án 16.00 óra

Videós- szakkör

ált. isk. részére

Vezeti: Szekeres Sándor

Dec. 4-én 15.00 óra

Nyugd. Klub foglalkozás

Vezeti: Vernyik Etelka

Dec. 7-én 16.00 óra

Fotó-film szakkör

Vezeti: Varga István

17.00órától

Nyugd. Klub foglalkozás

Vezeti: Nyerges Erzsébet

Dec. 14-én 16.00 óra

Fotó-film szakkör

Vezeti: Varga István

17.00 óra

Nyugd. Klub foglalkozás

Vezeti: Nyerges Erzsébet

Dec. 16-án 16.00 óra

Videós-szakkör

Vezeti: Szekeres Sándor

Értesítem a lakosságot,
hogy

Vegyesboltomat

Fürdősor 6.sz alatt
megnyitottam
Staller Miklósné

AZ ÖN HIRDETÉSÉNEK A
HELYE

A palotai Krónika szerkesztőség
várja azoknak a csanádpalotai
vállalkozóknak
a jelentkezését
akik szeretnék ha nevük,tevékenységük
szerepelne
"Szolgáltatást végzők Csanádpalotán"
cmű rovatban.

PALOTAI KRÓNICA

A Kelemen László Művelődési Ház

tájékoztató kiadványa

Megjelenik minden hónapban

A lap alapítva: 1969.május hó

Felelős kiadó és szerkesztő:

Erdélyi Lajos

Szerkesztőbizottság:

Szügyi Andrásné

Gyészat Zoltánné

Balogh András

Németi Bálintné

Z Kovács Istvánné

Vetró Józsefné

Dr Dóczi Margit

Szekeres Sándorné

Antal Istvánné

Hári Lajos

Makán Andrásné

Batta Ildikó

A cikkeket számítógépbe írta és
a nyomdai előkészítő munkát végezte

Molnárné Haluska Margit

Erdélyi Lajos

A szerkesztőség címe:

Kelemen László Művelődési Ház

6913 Csanádpalota, Szent I.u.40.

Telefon:48

Készült

Deszken az OMI KFT nyomdájában

PALOTAI KRÓNIKA

A Kelemen László Művelődési Ház Tájékoztató Kiadványa

I. ÉVFOLYAM 1994. december

Ára: 30 Ft

KELLEMEK KARÁCSONYT ÉS
BOLDOG ÚJ ÉVET

.... ÖNKORMÁNYZATI VÁLASZTÁS " 94.

A megye 59 településének polgármesteri székére 188-an pályáztak. A polgármesterjelöltek többsége függetlenként indult harcba a címet, rangot, s persze nem utolsó sorban munkát jelentő tisztért.

Csanádpalota nagyközség 5 polgármesterjelöltet állított és a betölthető 11 képviselői helyre 29 - jelölt pályázott.

Ezüstvasárnap reggelén eléggé borult, szeles idő köszöntötte a választókat.

A 2778 fő választásra jogosult azonban nem hagyta, hogy az idő befolyásolja döntésüket
- A szavazáson 1518 fő, a lakosok 54,64 % - a járult az urnához és élt állampolgári jogával.
A községben működő 5 szavazóköriben minden feltétel megvolt ahhoz, hogy reggel 6 órakor megkezdődhessen a szavazás.

Dél előtt folyamán megélénkült a " forgalom " a szavazóköriben, oly annyira, hogy időnként kisebb torlódás is kialakult. Mint látható volt és a várakozók elmondták: ennek nagyon egyszerű a magyarázata: a sok jelölt és a három lista, amelyek a polgármesterjelölteket, képviselőjelölteket, valamint a megyei képviselőjelöltek neveit tartalmazták, komoly fejtörést okozott.

A sokrétű döntési lehetőség lassította a választást.

Bizony a torlódások alkalmával jobb lett volna ha több szavazófülke áll rendelkezésre. Ez azonban nem szegte kedvüket a választóknak, türelmesen vártak míg sorra kerülnek.

Összességében megállapítható, hogy fegyelmezetten, rendbontás nélkül zajlott le községünkben a helyi önkormányzati választás.

Este 7 órakor bezárták kapuikat a szavazóköri.

A szavazatszámoló bizottságok az urnák felbontása után elkezdték a leadott szavazatok értékelését.

A megszületett eredményeket, adatokat folyamatosan továbbították a Községházán székelő helyi választási bizottsághoz. A helyi adatok feldolgozása és zökkenőmentes továbbítása nagy hozzájárulást tanuszkodott.

Éjfél elmúlt már amikor is megszületett a nem hivatalos eredmény.

1994. december 15 - én a Választási Bizottság által közzétett hivatalos közlemény az önkormányzati választásról:

Csanádpalota nagyközség Választási Bizottsága - az Övt. 19. §-ának /2/ bekezdés f. pontjában biztosított jogkörében eljárva - tájékoztatja Csanádpalota nagyközség választópolgárait, hogy az 1994. december hó 11. napjára kiírt önkormányzati választás eredményes volt.

Csanádpalota nagyközség múltja és jelene

Összeállította: Bazsó Dénes

M ű l t j a

P a l o t a szláv eredetű szó, úri házat jelent. Csanád vármegyében három település viselte a Palota nevet.

Az első 1220-ban települt a Marostól délre, Marosvár /Csanádvár/ és Zombor közöt. A tatárok 1241-ben elpusztították, majd a törökök 1642-ben a földdel egyenlővé tették. 1742-ben mint pusztát Szentmiklós községhez csatolták.

A második Várpalota volt, ez a község 1350 körül létesült a Királyhegyes felé vezető út mellett, a mai tehénjáráson lévő elhagyott téглаégetőnél. Kisebb földvár volt itt. Nemcsak a vár nyomai mutathatók ki, hanem a téглаégetéshez kitermelt földből emberi csontmaradványok és kiégetett tűzhelyek kerülnek elő. A község megszűnésének oka és időpontja ismeretlen. A harmadik Tót-Palota, Várpalotától keletre, de közel hozzá, mintegy kilométernyi távolságra épült. A neve arra enged következtetni, hogy az első telepesek szlávok voltak. Ez a mi községünk első települése.

Először Tót-Palota a Nagylaki Jánki család birtokában szerepel. Az okiratok szerint a család utolsó férfisarja János, 1421 április 28-án Csáki Miklóst és Csáki Györgyöt tette meg örökösének. Az örökösödési szerződésben Tót-Palota is szerepel. Zsigmond király azonban Nagylaki Jánki János halála után, 1427 május 29-én a nagylaki uradalmat nem a Csákiaknak, hanem Nagymihályi Albert dalmát és horvát bánnak adományozta. Nagymihályi Albertet a csanádi káptalan 1427 június 15-én a birtokba mint tulajdonost be is iktatta.

A birtok azonban nemsokára, valami oknál fogva, Hunyadi János kezére került. Hunyadi Mátyás király 1460-ban Jakics Demeternek adta, aki 30 000 szerb családdal Magyarországra menekült a törökök elől. Az adományozás ellen Mátyás király édesanyja, Szilágyi Erzsébet az aradi káptalannál tiltakozott. A tiltakozás eredménye ismeretlen, mert az oklevelek láncolata itt megszakadt.

A Dózsa-féle parasztháború a faluban nem tett kárt, noha felvonulási terület volt, és a határában Külső-és Belső-Csigában zajlott le az úgynevezett nagylaki csata. A csatából itt maradt vezéri és temetkezési dombokat sajnos egy kivételével az 1930-as évtől árvízvédelmi célokra elhordták. Ma már csak egy van a határunkban, ebbe is bunkert építettek a második világháborút követő esztendőkből.

Martinuzzi Fráter György, Erdély kormányzója 1542-ben, a nagyváradi országgyűlésen tett javaslatásra, Csanád vármegyét Erdélyhez csatolták. Tót-Palota neve is szerepelt az országgyűlésen, mert Nagymihályi Albert leszármazottai, Sándor és Gábor, itt követelték vissza a nagylaki uradalmat Tót-Palotával együtt. Követelésük eredménnyel járt-e, nem tudni, mert a törökök 1551-ben elfoglalták Csanád várát, és ezzel megkezdődött a török uralom Csanád vármegyében is. Az 1555-i adólajstromban már mint pusztult falu szerepel. Az 1561 és 1564. évi adólajstromban ismét szerepel Tót-Palota, mint Kelecsényi László gyulai várkapitány

birtoka, 5 házzal a falu mindaddig megmaradt, amíg a törökök 1566-ban Gyula várát el nem foglalták. Ezzel az egész Csanád vármegye török terület lett.

Báthori Zsigmond erdélyi fejedelem 1595-ben, a törökökkel való megegyezés után, Csanád vármegye majdnem egész területét Erdélyhez csatolta, Csanádvárral együtt. Tót-Palota ismét Erdélyhez tartozott, de csak 1598-ig, mert a török ebben az évben visszafoglalta Csanád vármegyéjét, és meg is tartotta kiűzéséig. E harcok során Tót-Palota elnéptelenedett és pusztává lett. A török megszállás alatt, 1620 körül új lakosok települtek az elpusztult falu helyére. A telepesek magyarok voltak, és a pár házból álló falunak Mező-Palota nevet adták.

Ebben az időben a birtokviszonyok igen zavartak voltak. Annak ellenére, hogy török megszállás alatt állt Csanád vármegye, I. Rákóczi György erdélyi fejedelem is, meg a magyar király is adomány-levelet adott ki róla. Az előbbi 1646. május 19-én Keretszegi Kis Péternek és Andrásnak, az utóbbi 1646. december 15-én Kovács János, Széll Mihály és Török Bálint vitézeknek juttatta Fecskés falut, Orosháza pusztát és Mező-Palota falut. Mivel az egri káptalan nem tudta eldönteni, hogy kiket illet a birtok, II. Rákóczi György erdélyi fejedelem úgy akart rendet teremteni, hogy 1649. január 25-én Kőröstarcsai Vér György borosjenői főkapitánynak, valamint Nagy Miklós és Ferenc ottani vitézeknek adott ki adománylevelet a fenti birtokra. Ezzel az intézkedésével a birtokviszonyt még jobban összekuszálta. A sok birtokos állandóan zavarta a lakosságot. A lakosság, hogy megszabaduljon a földesurak zaklatásától, 1651-ben a csanádi püspöktől kért oltalmat. Mező-Palota falu lakossága évi adó fejében 1 db. aranyos paplant, 2 pár csizmát és egy kosár halat ajánlott fel. Pálffy Tamás püspök kérésüket teljesítette, s 1654-ben kiadott adománylevelében Mező-Palota már mint püspöki birtok szerepel. A lakosság 4 tallért és 2 pár csizmát fizetett évi adó fejében.

- Folytatjuk -

Csanádpalotán a múltban használatos szólások III.

Előző számunkban már közöltünk néhányat szólás-gyűjteményünkéből, folytatjuk a sort

"Jujj-ig önit, mint az egyszeri asszony a poharát"

/ Amikor az asszony pálinkát öntött az urának, csak félig öntötte a poharat, hogy el ne csorogjon, de amikor magának öntötte, csordultig töltötte. Rászólt hát az ura: Egyszer már az én poharamat is jujj-ig önthetnéd, mert így lemaradok./

"Üres, mint a Kumpárné tarisznyája"

/ Kumpárné koldus volt az 1910-es években, de mindig arról panaszkodott, hogy férne még a tarisznyájába, mert nincs benne semmi./

"Széles, mint Babos Zsiga"

/ Babos Zsiga sose ivott többet féldeci pálinkánál, de a kocsmából kilépve az első fába belekötött s követelte, hogy térjen ki előle, mert nem fér el a fától.

Az utcán dülöngélve menő emberre mondják./

Elavult szavak,mondatok Csanádpalotán és környékén III.

Kaszroj :Ma már kevesen tudják,hogy valamikor kaszrojba főztek.A kaszroj bizonyára a francia "kaszrol" szóból származik,csak a "J"betűt könnyebb kiejtésénél fogva kiszorította a "I"betűt...

Gürdöl :Ha a sertések nem az eledelért kornyicsoltak / sírtak/,de nem is zaklatás miatt sivalkodtak/vsítottak/,hanem csak hol az egyik,hol a másik hallatta hangját,azt mondták,hogy gürdölnek." /kérek/

Plajázs :Az 1910-es években még értékes játszó eszköz volt a plajázs,melyet érc pénzből homorúra alakítottak ki és a ház falához úgy dobták a púpos oldalát,hogy a faltól kettő méternyire letett pénzt leborítsa,vagy legalább megérintse.Ha leborította:mind elnyerte,ha csak érintette,akkor felét vitte a dobónak.

Falusi humor

Ködös estén a kerékpározó segédrendőr arra lett figyelmes,hogy valaki a szárkúpoknál tevékenykedik.

Odament s jóindulatúan érdeklődött.

- Szorgalomból,avagy élelmességből foglalatoskodik itt ?
- Hogy is mondjam.... nem is tudom... valamilyen okból itt vagyok.
- Akkor ne töprengjen ebben a ködös,sötét időben.

Holnap majd elmondja a rendőrségen.Ott majd világosabb lesz,s jobban meglátja különbséget a szorgalmaskodás és az élelmesség között.

Falusi utcán

Ósdi Gergő bácsi több öreg társával az utcai padon üldögélve lomha szárnyú sóhajok között az utcai árokban játszó gyerekek felé billent a fejével:

- Ezeknek jó! Ezeknek semmi gondjuk,semmi bajuk!

Ennek hallatára Gyutacs Pityu hetedikes az öreg elé pattan:

- Majd akkor tudná meg Ósdi bácsi,ha a mi helyzetünkben volna....Hol a tyúkokat hajtsuk be, hol a libákat eresszük ki,aztán vigyünk vizet a libáknak,seperjük ki a malacok ólját,de szaladjunk el a boltba is,meg a leckét is tanuljuk meg!
- Nem annyit tanulunk ám most,mint a bácsiék tanultak valamikor - ugrik oda Pattanó Peti -,hanem sokkal többet!Most fizikát,kémiát,matematikát meg még sok mindenén kívül geológiára és algebrára is sor kerül!

Az öregek összenéztek,s ha jól olvastam homlokukról,azon töprengtek,hogy ugyan ki taníthatja ezt a Pattanó Petit?

A sorozatot összeállította: Erdélyi Lajos

HONISMERETI NAP A KÖNYVTÁRBAN

A csongrád Megyei Közgyűlés Pedagógiai és Közművelődési Szolgáltató Intézete, Csanádpalota Önkormányzata és a Csongrád Megyei Honismereti Egyesület

CSANÁDPALOTÁN A KÖNYVTÁRBAN

1994. november 5-én 10 órától

HONISMERETI NAPOT rendezett.

A Honismereti napot megnyitotta dr. Dóczy Margit jegyző, köszöntötte a résztvevőket, akik a megye különböző városaiból, falvaiból jöttek.

Kiemelte a honismereti munka jelentőségét napjainkban.

Dr. Péter László egyetemi tanár Kálmány Lajos néprajzi tevékenységét ismertette halálának 75. évfordulója alkalmából.

Kitért Kálmány Lajos palotai éveire, tevékenységére és néprajzi gyűjtésére.

MITOSZ ÉS TÖRTÉNELEM - Emese álma, középiskolás történelmi vetélkedőről Bogdán Lajos népművelő számolt be.

A jelenlevők köszöntötték a verseny győztesét aki jelen volt.

1994. évi Honismereti Diáktábor Csanádpalotán - dr. Juhász Antal főiskolai adjunktus tartott értékelést.

A tábor létrejöttét segítette a Honismereti Szövetség és a Csanádpalotai Önkormányzat.

A nyári táboron 30 vidéki és 18 palotai gyerek vett részt 10 napon keresztül. A vidékieknek szállást és étkezést a palotai gyerekeknek étkezést biztosított az Önkormányzat.

Gyűjtőmunkát végeztek a következő területeken:

- falusi mesterségek / kaskötés, szövés, cipész /
- kötélgyártás
- adventi népszokások Csanádpalotán
- paraszti gazdálkodás Csanádpalotán
- tanyasi szokások, tanyai ételek

A palotai emberek szeretettel fogadták a gyerekeket, ezúton is köszönjük.

A zárónapon minden csoport beszámolt a gyűjtőmunkáról.

Makán Andrásné
könyvtáros

SZAVALÓVERSENY A KÖNYVTÁRBAN

Hagyományainkhoz híven a könyvtárban az idén is megrendeztük az általános iskola alsó tagozatos tanulóinak szavalóversenyét. Ezt a versenyt a gyerekek részéről kitartó felkészülés előzte meg. Iskolai szinten majdnem minden tanuló indult a vetélkedőn. Közülük választották ki a legjobbakat, akik képviselték osztályukat a december 13. -i versenyen.

Ezen a délutánon a levegőben lehetett érezni az izgalmat. 37 kis tanuló adta bizonyítékát az alpos felkészülésnek.

Minden résztvevő Kelemen László Emléklapot kapott. Ezenkívül a legjobbakat könyvjutalomban részesítette a zsűri.

A verseny győztesei:

II. osztály Csapó Attila
 Forgács Beáta
 Kiss Olivia
 Németh Erzsébet
 Kisbodri Zita
 Bajusz Barbara
 Molnár Orsolya

III. osztály Vass Alaxandra
 Bajer Anita
 Kovács Dóra

IV. osztály Dinnyés László
 Zsíros Zsanett

A Kelemen László Emlékestre meghívást kaptak:

Csapó Attila
Kiss Olivia
Németh Gábor
Pintér Renáta
Vass Alaxandra

Ők 18-án fellépésükkel hozzájárultak az est színvonalának emeléséhez.

Makán Andrásné
könyvtáros

PÁLYÁZATI Felhívás Gyerekeknek !

Falunk múltjának megismerése címmel pályázatot hirdetünk gyerekeknek !

Pályázni az alábbi témakörökben lehet:

- ① - *Hogyan segített a HONISMERETI TÁBOR falunk múltjának megismerésében.*
- ② - *Megismertem a környező falvakat, de az Én szülőfalum a legszebb.*
- ③ - *HONISMERETI GYŰJTEMÉNY Csanádpalotán.*
- ④ - *ADVENTI NÉPSZOKÁSOK Csanádpalotán.*
- ⑤ - *"Ilyen volt az élet Palotán „ - így mesélte nagyapám.*
- ⑥ - *Szép volt az élet a tanyán.*

A pályázat beadási határideje: 1995. január 10.

Eredmény hirdetés januárban.

alota, 1994. december 3.

Művelődési Ház
Honismereti Szakkör
Könyvtár

Január 4-én 16.00 óra

Fotó-film szakkör

Vezeti: Varga István

17.00 órától

Nyugd.Klub foglalkozás

Vezeti: Nyerges Erzsébet

Január 6-án 16.00 órától

Videós-szakkör

Vezeti: Szekeres Sándor

Január 8. 15.00 órától

Nyugd.Klub foglalkozás

Vezeti: Vernyik Etelka

Január 11. 16.00 órától

Fotó-film szakkör

Vezeti: Varga István

17.00 órától

Nyugd.Klub foglalkozás

Vezeti: Nyerges Erzsébet

Január 13. 16.00 órától

Videós-szakkör

Vezeti: Szekeres Sándor

Január 15. 15.00 órától

Nyugd.Klub foglalkozás

Vezeti: Vernyik Etelka

Január 18. 16.00 órától

Fotó-film szakkör

Vezeti: Varga István

17.00 órától

Nyugd.Klub foglalkozás

Vezeti: Nyerges Erzsébet

Január 20. 16.00 órától

Videós-szakkör

Vezeti: Szekeres Sándor

Január 22. 15.00 órától

Nyugd.Klub foglalkozás

Vezeti: Vernyik Etelka

Január 25. 16.00 órától

Fotó-film szakkör

Vezeti: Varga István

17.00 órától

Nyugd.Klub foglalkozás

Vezeti: Nyerges Erzsébet

Január 27. 16.00 órától

Videós-szakkör

Vezeti: Szekeres Sándor

Január 29. 15.00 órától

Nyugd.Klub foglalkozás

Vezeti: Vernyik Etelka

A Palotai Krónika
szerkesztősége
várja azoknak a csanádpalotai
vállalkozóknak
a jelentkezését
akik szeretnék ha,
nevük, tevékenységük
szerepelne
"Szolgáltatást végzők
Csanádpalotán"
című rovatban.

PALOTAI KRÓNICA

A Kelemen László Művelődési Ház

tájékoztató kiadványa

Megjelenik minden hónapban

A lap alapítva: 1969. május hó

Felelős kiadó és szerkesztő:

Erdélyi Lajos

Szerkesztőbizottság:

Szügyi Andrásné

Gyészat Zoltánné

Balogh Andras

Németi Bálintné

Z Kovács Istvánné

Vetrő Józsefné

Dr. Dóczi Margit

Szekeres Sándorné

Antal Istvánné

Hári Lajos

Makán Andrásné

Batta Ildikó

A cikkeket számítógépbe írta és
a nyomdai előkészítő munkát végezte

Molnárné Haluska Margit

Erdélyi Lajos

A szerkesztőség címe:

Kelemen László Művelődési Ház

6913 Csanádpalota, Szent I. u. 40.

Telefon: 48

Készült

Deszken az OMI KFT nyomdájában